

Ændringer til årsregnskabsloven

*Med fokus på konsekvenserne for virksomheder og
regnskabsbrugere i regnskabsklasse B*

Forfattere:

Gowridevy Viknes

Afshan J. Chughtai

Vejleder:

Rasmus Eriksen

Antal Anslag:

125.000

HD(R) Afgangprojekt

CBS

Indholdsfortegnelse

FORORD	3
1. INDLEDENDE KAPITAL.....	4
1.1 INDLEDNING	4
1.2 PROBLEMFORMULERING	5
1.3 METODEVALG	5
1.4 AFGRÆNSNING	6
1.5 KILDEKRITIK	7
2. ÅRSREGNSKABSLOVEN	8
2.1.1 HISTORIEN BAG ÅRSREGNSLOVEN	8
2.1.2 REGNSKABSDIREKTIV	9
2.1.3 GRUNDKERNEN I ÅRSREGNSKABSLOVEN	10
2.1.4 BYGGEKLODSMODELLEN	11
2.1.5 ÅRSRAPPORTEN	12
2.2 DEN NYE ÅRSREGNSKABSLOV	13
2.2.1 IMPLEMENTERING AF DE PLIGTIGE DELE AF REGNSKABSDIREKTIVET	14
2.2.3 TILPASNING AF LOVEN IFT. INTERNATIONALE REGNSKABSSTANDARDE	16
2.2.4 MINIMERING AF DE ADMINISTRATIVE BYRDER	16
3. REDEGØRELSE OG ANALYSE AF ÆNDRINGERNE TIL DEN NYE ÅRSREGNSKABSLOV	17
3.1 MAKSIMUMHARMONISERING	17
3.2 REGNSKABSKLASSE	18
3.2.1 OPGØRELSE AF NETTOOMSÆTNINGEN VED INDPLACERING AF REGNSKABSKLASSE	20
3.3 LEDELSESANSVAR	21
3.4 MIKROVIRKSOMHEDER	22
3.5 ANLÆGSAKTIVER	25
3.5.1 ÅRLIG REVURDERING AF ANLÆGSAKTIVER	25
3.5.2 AFSKRIVNING AF IMMATERIELLE AKTIVER	26
3.6 HENSATTE FORPLIGTELSE	26
3.7 GÆLDSFORPLIGTELSE	27
3.8 DELKONKLUSION	28
4. INFORMATIONSVÆRDI	29
4.1 REGNSKABSPARADIGMER	29

4.1.1 DEN PRÆSENTATIONSORIENTEREDE PARADIGME	30
4.1.2 DET FORMUEORIENTEREDE PARADIGME	30
4.2 ET RETVISENDE BILLEDE	31
4.3 BEGREBSRAMMEN.....	33
4.3.1 BRUGERNE OG DERES INFORMATIONSBEHOV - BEGREBSRAMMENS 1. NIVEAU	34
4.3.2 REGNSKABETS KVALITATIVE EGENSKABER - BEGREBSRAMMENS 2. NIVEAU	36
4.3.3 DEFINITIONER AF REGNSKABETS ELEMENTER - BEGREBSRAMMENS 3. NIVEAU	38
4.3.4 INDREGNING OG MÅLING - BEGREBSRAMMENS 4. NIVEAU	39
4.3.5 KLASSEKATION - BEGREBSRAMMENS 5. NIVEAU	40
4.3.6 GRUNDLÆGGENDE FORUDSÆTNINGER	40
4.4 DAMVAD – ”UNDERSØGELSE AF BRUGEN AF ÅRSRAPPORTER FOR MINDRE VIRKSOMHEDER”	42
5. ANALYSE AF ÆNDRINGERNE TIL NY ÅRSREGNSKABSLOV I FORHOLD TIL BEGREBSRAMMEN	50
5.1 INDFØRELSE AF MAKSIMUMHARMONISERING	50
5.1.2 EGENKAPITALOPGØRELSE.....	51
5.1.3 OPLYSNINGSKRAVET OM TILGODEHAVENDER OG SIKKERHEDSSTILLELSER.....	51
5.2 FORØGELSE AF STØRRELSSESGRÆNSERNE FOR REGNSKABSKLASSE	52
5.2.1 ÆNDRING AF OPGØRELSE AF NETTOOMSÆTNING	53
5.3 KRAV OM LEDELSESPÅTEGNING OPHÆVES	55
5.4 KRAVET OM LEDELSESBERETNING GENINDFØRES	56
5.5 MIKROVIRKSOMHEDER	57
5.5.1 UNDTAGELSER FOR MIKROVIRKSOMHEDER	58
5.5.2 ANVENDT REGNSKABSPRAKIS	58
5.5.3 GÆLD, SOM FORFALDER MERE END 5 ÅR EFTER BALANCETIDSPUNKTET.....	59
5.5.4 ANTAL ANSATTE.....	59
5.6 ÅRLIG REVURDERING AF ANLÆGSAKTIVER	60
5.7 AFSKRIVNINGER AF IMMATERIELLE ANLÆGSAKTIVER	61
5.8 HENSATTE FORPLIGTELSE TIL OMSTRUKTURERING	62
5.9 INDREGNING AF FORSLAG TIL UDBYTTTE	63
5.10 DELKONKLUSION.....	64
6. KONKLUSION	67
7. PERSPEKTIVERING	68
8. LITTERATURLISTE.....	69

FORORD

Som en del af HD i Regnskab og Økonomistyring uddannelsen (HDR) ved Copenhagen Business School skal der udarbejdes en stor skriftlig afhandling, der betegnes bachelor afhandling.

Vi har ønsket at behandle emne, der er særlig relevant for vores dagligdag på arbejdet, hvor vi begge arbejder med regnskabet, men det er endvidere vores mål at inddrage teoretiske viden, vi har opnået gennem vores undervisning på HDR

Afhandlingen foretages således med udgangspunkt i emnet "Ændringer til Årsregnskabsloven", hvor vi fokuserer på hvilke udfordringer, ændringer i Årsregnskabsloven medfører, set fra regnskabsbrugerens perspektiv.

Vejleder: Rasmus Eriksen

Forfattere: Afshan Jawad Chughtai og Gowridevy Viknes

10. maj 2016

Afshan Jawad Chughtai

Gowridvy Viknes

1. INDLEDENDE KAPITAL

1.1 INDLEDNING

Folketinget har den 21. maj 2015 vedtaget lovforslaget om ændringer til årsregnskabsloven, hvormed en ny årsregnskabslov er blevet implementeret i Danmark pr. 1. januar 2016. Hermed bliver dette den største ændring siden 2001.

Den nye årsregnskabslov er bygget på det nye regnskabsdirektiv af den 26. juni 2013.

Det er muligt at plukvælge ændringer for regnskaber der slutter pr. 31. december 2015, således at man kan vælge at førtidsimplementere dele af loven, så længe det gøres systematisk og konsekvent.

Formålet med implementering af det nye lov, har været følgende.

- Implementere de pligtige dele af det nye regnskabsdirektiv
- Tilpasse årsregnskabsloven til de internationale regnskabsstandarder
- Reducere de administrative byrder for erhvervsvirksomheder

Den nye årsregnskabslov er underlagt en række krav fra regnskabsdirektivet, der forsøger at ensrette medlemslandenes regnskabspraksis, så dette kan give et bedre sammenligningsgrundlag på tværs af landegrænser.

Igennem årene er samarbejdet og konkurrencen på tværs af landene blevet en stor del af det danske erhvervsliv. Dette har medført et behov for at tilpasse årsregnskabsloven ift. De internationale regnskabsstandarder. Dette vil medføre mere forståelige årsrapporter for udenlandske samarbejdspartnere og potentielle investorer, idet der fremover vil blive mulighed for at benytte indregnings- og målingsprincipper fra IFRS.

Derudover har Erhvervsstyrelsen ønsket at reducere de administrative byrder for de små virksomheder. Der er især fokus på de små virksomheder, idet de udgør en stor del af det danske erhvervsliv. Samtidig har erhvervsstyrelsen også et ønske om ikke at sænke kvaliteten på årsrapporten for regnskabsbrugerne.

Tilbage i 2015, da lovforslaget endnu ikke var vedtaget, var der blandet respons fra regnskabsbrugerne. Dansk Erhverv og FSR har flere gange udtrykt bekymring for nogle af lempelserne, hvorimod Dansk Industri har kun været positiv angående disse.

Det største problem der har været i forbindelse med vedtagelsen af lovforslaget, har været om hvorvidt informationsværdien vil falde ved implementering af de lempelige regler for regnskabsklasse B.

Vi har derfor følt et behov for at se nærmere på, hvilke ændringer den nye årsregnskabslov¹ har bragt, samt hvad disse ændringer betyder for virksomheder i regnskabsklasse B. Vi vil ligeledes se på, hvordan informationsværdien bliver påvirket ved indførelsen af reglerne.

1.2 PROBLEMFORMULERING

Med de ændringer der er vedtaget den 21. maj 2015 giver dette anledning til en række problemstillinger. Dette gælder både for virksomhederne, men også for deres regnskabsbrugere.

Den overordnede problemformulering i vores afhandling kan derfor formuleres således:

”Hvilke udfordringer medfører ændringerne i årsregnskabsloven for virksomhederne, samt deres eksterne regnskabsbrugere?”

1.3 METODEVALG

Vi vil udefra kvalitativt data besvare vores problemformulering, og vi vil anvende følgende data: love, direktiver, relative artikler, bøger, høringer fra interessenter og publikationer fra store revisionsfirmaer. Op til vedtagelsen af den nye ÅRL, har der været igangsat flere undersøgelser, samt høringer fra væsentlige interessenter. Vi vurderer at mængden af den indsamlede data vil være tilstrækkelig til at kunne besvare vores problemstilling, hvorfor vi ikke har valgt at indsamle primære data.

Afhandlingen kan deles op i tre trin i taksonomi:

- Beskrivelse
- Analyse
- Vurdering

For at operationalisere problemformuleringen og metoden til at besvare denne, vil vi opstille følgende undersøgelsesspørgsmål:

¹ Fremadrettet vil den nye årsregnskabslov blot blive benævnt ÅRL i opgaven.

1. *Hvilke ændringer er vedtaget ift. Den gamle årsregnskabslov?*

Vi vil under dette spørgsmål foretage en redegørelse for de ændringer der er vedtaget gældende for virksomheder i regnskabsklasse B.

Som udgangspunkt vil vi præsentere hver enkelt væsentlig ændring, samt en sammenligning af den tidligere lov, samt hvilken konsekvens dette har for virksomheden og den eksterne bruger.

2. *Hvorledes påvirkes regnskabet af den nye årsregnskabslov?*

De regnskabsmæssige ændringer vil blive belyst under dette spørgsmål, ligeledes vil vi komme ind på virkninger af disse ændringer på regnskabsbrugeren.

Vi vil her redegøre for ÅRL's begrebsramme, samt relatere de relevante ændringer hertil, og dermed analysere hvorledes disse påvirker nytteværdien for regnskabsbrugere.

Vi vil primær gøre brug af årsregnskabsloven, samt publikationer fra store revisionselskaber og forskellige fagbøger til besvarelse af spørgsmål 1 og 2.

3. *Hvilke elementer i regnskabet er relevante for informationsværdien og hvorledes påvirkes disse ved implementering af ændringerne til ÅRL?*

Vi vil her analysere og vurdere brug og informationsværdi af årsrapporter for regnskabsklasse B. Vi vil ligeledes komme ind på, hvilke elementer giver større informationsværdi for regnskabsbrugeren. Til brug for besvarelsen af dette, vil vi primært arbejde med DAMVAD's undersøgelse fra 2014, som blev foretaget i forbindelse med lovforslaget til ændringerne.

Til sidst vil vi undersøge, hvordan konsekvenserne af implementering af de nye regler har påvirket informationsværdien for regnskabsbrugerne.

1.4 AFGRÆNSNING

Vi har valgt kun at fokusere på ændringer der vedrører virksomheder i regnskabsklasse B, da de fleste ændringer vedrører denne klasse. Vi vil derfor ikke komme nærmere ind på ændringer der vedrører andre regnskabsklasser. Baggrunden for vores valg, ligger i at regnskabsklasse B udgør størstedelen af den danske erhvervsliv, og de største del af ændringer vedrører denne klasse, hvorfor det er mest relevant at fokusere på disse ændringer.

I og med den nye årsregnskabslov har medført mange nye ændringer, har det været nødvendigt at afgrænse yderligere vedrørende regnskabsklasse B.

Vi har afgrænset fra at undersøge ændringerne angående koncernforhold, da regnskabsklasse B ikke er underlagt krav om at udarbejde koncernregnskab.

Yderligere kommer vi ikke ind på ændringerne vedrørende investeringsejendomme og porteføljekapitalandele.

Ubetydelige ændringer, såsom definitioner og præsentation er ligeledes udeladt, da disse som sådan ikke vil påvirke informationsværdien af regnskabet.

Ændringer der vedrører opskrivninger og nedskrivninger på aktiver samt udviklingsomkostninger, vil også blive udeladt fra vores analyse, eftersom disse ændringer er valgfrie.

Ændringer som udelukkende vedrører virksomheder med udenlandsk aktivitet, har vi også valgt at afgrænse os fra, bl.a. om tab ved ydelsesbaseret pensionsordninger. De danske virksomheder har ofte kun har bidragsbaserede pension.

Vi har valgt ikke at inddrage skattelovgivningen og hermed udskudt skat, da dette i sig er et stort emne.

IASB har i 2009 udsendt en ny regnskabsstandard for små og mellemstore virksomheder, kaldet IFRS for SME. Formålet er at gøre det muligt for små og mellemstore virksomheder, at aflægge årsregnskab efter Internationale regler, der er noget lempeligere end de fulde IFRS standarder. Det er ikke muligt jf. de gældende regler for små og mellemstore virksomheder i Danmark at anvende IFRS for SME, hvorfor vi har valgt at afgrænse os fra dette emne.

1.5 KILDEKRITIK

Vi har i opgaven valgt at anvende sekundære materiale i form af litteratur og data. Det indsamlede data anses for troværdig idet der er anvendt primære informationskilder.

Som udgangspunkt har vi valgt at udarbejde opgaven ud fra den nye ÅRL, som vurderes at have høj validitet² og reliabilitet.³

Udover ÅRL, vil vi anvende gældende love, direktiver, bøger, publikationer, forskningsartikler og rapporter, som vurderes at have stor troværdighed.

² Når man skal vurdere validiteten af undersøgelsen må man kigge på hvorvidt, instrumenterne eller personerne man har brugt til generering af data er pålidelige.

³ Reliabilitet handler om nøjagtigheden i indsamlingen af data og i behandlingen af disse. En høj reliabilitet er iligmed høj pålidelighed.

Vi har til besvarelsen af undersøgelsesspørgsmål 3 lagt vægt på undersøgelsen fra DAMVAD, vedrørende brugen af årsrapporter for små virksomheder. Samtidig har vi baseret vores analyse på høringssvaret fra bl.a. FSR, idet det vil give os et mere nuanceret billede af problemstillingen. Høringssvaret er baseret på subjektive meninger omkring lovforslaget til den nye årsregnskabslov tilbage i 2015. Kvaliteten af denne er ikke så høj, i og med det er subjektivt, men til gengæld viser den os problemstillingen fra et andet perspektiv.

2. ÅRSREGNSKABSLOVEN

2.1.1 HISTORIEN BAG ÅRSREGNSLOVEN

Årsregnskabsloven blev første gang vedtaget i 1981, men regnskab kendes længere tilbage i historien.

Den allerførste regnskabsregulering blev indført i Danmark i 1917 sammen med Aktieselskabsloven. Der var følgende bestemmelse angående regnskabet:

- Generalklausulen: "*Årsregnskabet skal udarbejdes i overensstemmelse med ordentlig og forsigtig forretningsbrug og under hensyntagen til tilstedeværende værdier og forretningsforpligtelser.*"

Denne bestemmelse gjaldt helt frem til 1973, hvor en ny version af aktieselskabsloven blev implementeret.

I 1965 begyndte EU at fokusere på regnskabsaflæggelse, dette tog dog noget tid, før regnskabsdirektivet blev indført. Dette sket først i 1978, hvor det 4. regnskabsdirektiv blev vedtaget. Dette regnskabsdirektiv blev konverteret til en national lovgivning, kaldet Årsregnskabsloven i 1981, som trådte i kraft med virkning fra den 1. februar 1982.

Det 4. regnskabsdirektiv var inspireret fra den tyske regnskabstradition med vægt på transaktionsbaseret opgørelse og forsigtighed.⁴

I 2001 vedtog man ny og opdateret årsregnskabslov i Danmark, som nu byggede på den 4. og 7. regnskabsdirektiv. Formålet med opdateringen var en internationalisering på regnskabsområdet. Ændringerne lå tæt op ad de internationale regnskabsstandarder IAS.

⁴ <https://da.wikipedia.org/wiki/Regnskab>

I gennem årene var der en stor globalisering, bl.a. i form af teknologisk udvikling, som gjorde kommunikationen meget lettere tværs over grænserne. Det medførte et større behov for at tale samme regnskabssprog tværs over landegrænserne. Derfor blev de internationale regnskabsorganisationer så som IASC og FASB mere relevante, og fik dermed et stort indflydelse på regnskabsreguleringen.

Siden da har man flere gange vedtaget ændringslovpakker, hvor fokus hovedsageligt har været at lette de administrative byrder for mindre virksomheder, til gengæld har der ikke været så meget fokus på at udligne forskellen mellem den danske årsregnskabslov og de internationale regnskabsstandarder.

I 2013 vedtog EU et nyt regnskabsdirektiv, hvis formål var at lette de administrative byrder for mindre virksomheder, samt at skærpe kravene til de større. Medlemsstaterne har pligt til at følge de krav, der pålægges af regnskabsdirektivet. Men samtidig giver regnskabsdirektivet et frirum til at præge den nationale lovgivning ved frivillige til- og fravalg indenfor fastsatte rammer.

På baggrund af den nye regnskabsdirektiv fra 2013, er der i 2015 vedtaget et nyt ÅRL, som vi vil belyse nærmere i kapitel 3.

2.1.2 REGNSKABSDIREKTIV

Et direktiv er en blandt flere typer retsakter, som Den Europæiske Union udsteder for at håndhæve sine beføjelser i henhold til EU- og EUF-traktaterne (Traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde). EU begyndte at arbejde med direktiver for regnskabsaflæggelse først i 1965, men det blev først i 1978 til det 4. regnskabsdirektiv. Regnskabsdirektivet's langsigtede mål er at alle medlemsstater skal følge regnskabsdirektivet. Gennemførsler sker i form af justeringer i eksisterende love og / eller nye bekendtgørelser.⁵

Da Danmark er medlem af EU, er vi også tvunget til at implementere regnskabsdirektivet i den danske lovgivning.

Danmark var en af de første til implementere det 4. regnskabsdirektiv i 1978, som omhandlede regnskabsaflæggelse for selskaber, og i 1983 blev det 7. regnskabsdirektiv tilføjet, omhandlende koncernregnskaber

⁵ Kilde: <http://www.fsr.dk/faglige-informationer/regnskab>

EU-Kommissionen fremsatte i oktober 2011 et forslag til nyt europæisk regnskabsdirektiv, der skal erstatte de eksisterende regnskabsdirektiver om årsregnskaber (fra 1978) og om koncernregnskaber (fra 1983). Denne blev endelig vedtaget og offentliggjort i EU-tidende den 29. juni 2013.

Regnskabsdirektivet skal implementeres i medlemsstaternes lovgivning.

Det nye regnskabsdirektiv indeholder lempelser for små virksomheder. For store virksomheder er der skærper, fx i form af krav om land-for-land-rapportering ("country-by-country"-rapportering) af betalinger til offentlige myndigheder (skat mv.)⁶

2.1.3 GRUNDKERNEN I ÅRSREGNSKABSLOVEN

Årsregnskabsloven er gældende for alle erhvervsdrivende virksomheder i Danmark.

En virksomhed defineres som erhvervsdrivende, hvis den yder varer, rettigheder, pengemidler, tjenester o.l. mod et vederlag.⁷

Dog er visse virksomheder ikke omfattet af ÅRL.

Loven gælder ikke for de virksomheder, som er omfattet af regnskabsregler gældende for finansielle virksomheder. Ej heller er statens regnskabsvæsen og kommunernes styrelse omfattet af ÅRL.⁸

En virksomhed kan sagtens fritages for aflæggelse af regnskab, selvom de er erhvervsdrivende.

De virksomheder som er omfattet af denne regel, er de helt små virksomheder, herunder foreninger og andelskasser med begrænset ansvar.

Dog er kravene at de ikke overskrider to af følgende størrelser indenfor to på hinanden følgende regnskabsår⁹:

- En balancesum på 7 mio.kr.
- En nettoomsætning på 14. mio. kr.
- Et gennemsnitligt antal heltidsbeskæftigede på 10 i løbet af året

⁶ Kilde: <http://www.deloitte.com/pages/regnskab/artikels>.

⁷ ÅRL § 1, stk. 2

⁸ ÅRL § 1, stk. 3

⁹ ÅRL § 4, stk. 1

Der gælder ikke samme krav for alle virksomheder, i og med virksomhederne er opdelt efter deres størrelser. De forskellige krav er defineret i den såkaldte Byggeklodsmodellen, som vi vil beskrive nærmere i næste afsnit.

2.1.4 BYGGEKLODSMODELLEN

Princippet bag byggeklodsmodellen er at opdele de erhvervsdrivende virksomheder i Danmark i fire forskellige "klodser", alt efter hvilken størrelse de kommer under. Indtil implementeringen af den nye ÅRL, var det disse grænser der var gældende for inddelingen:

Regnskabsklasse	Størrelsesgrænser
A : Personligt ejede virksomheder	Balancesum: Maks. 7 mio. kr. Nettoomsætning: Maks. 14 mio. kr. Antal ansatte: 10
B: Små selskabet	Balancesum: Maks. 36 mio. kr. Nettoomsætning: Maks. 72 mio. kr. Antal ansatte: 50
C: Mellemstore virksomheder	Balancesum: Maks. 143 mio. kr. Nettoomsætning: Maks. 286mio. kr. Antal ansatte: 250
D: Børsnoterede og statslige selskaber	Alle uanset størrelse

Den tidligere byggeklodsmodel gældende indtil implementering af den nye ÅRL.

Virksomhederne inddeles i regnskabsklasser A-C på baggrund af størrelsesgrænserne på balancesum, nettoomsætning og antal medarbejdere.

Kravet er at virksomhederne som minimum overholder de krav, der gælder for de enkelte regnskabsklasser. Hvis en virksomhed to på hinanden følgende år, overskrider to af de tre gældende grænser, skal den skifte regnskabsklasse.

Jo længere op man kommer i modellen, jo skærpede krav er man stillet som virksomhed.

Alle virksomheder som er omfattet af årsregnskabsloven, skal følge de grundlæggende principper, som står skrevet i årsregnskabslovens § 11- 17.

Derefter loven delt op i de forskellige klasser:

Regnskabsklasse	Paragrafer
A	ÅRL § 18 -21
B	ÅRL § 22-77
C	ÅRL § 78-101
D	ÅRL § 102-108

Denne opdeling skal forstås således, at en given virksomhed skal opfylde de kravene tilhørende i den pågældende regnskabsklasse, samt de underliggende klasser. Så hvis en virksomhed tilhører regnskabsklasse B, skal den følge kravene til B, A og de grundlæggende krav.

En virksomhed kan også tilvælge regler fra en højere klasse, dog skal det understreges at gør man dette, skal det gøres konsekvent og systematisk. Samtidig skal de enkelte tilvalg nævnes i anvendt regnskabspraksis.

Virksomheder kan yderligere deles op i to grupper. Dem der har pligt til at aflægge årsregnskab, og dem der er fritaget for dette.

Virksomheder som er forpligtet til aflæggelse af regnskab	Virksomheder som ikke er påkrævet aflæggelse af regnskab
ApS, A/S, P/S, I/S og K/S	Personlige virksomheder tilhørende klasse A
Erhvervsdrivende fonde	Ikke - erhvervsdrivende fonde
Virksomheder og foreninger med begrænset ansvar	Foreninger
Andelsselskaber	

2.1.5 ÅRSRAPPORTEN

En årsrapport er opbygget forskelligt, alt efter hvilken regnskabsklasse virksomheden tilhører.

Overordnet indeholder en årsrapport følgende dele, hvis ikke andet er nævnt i loven for den pågældende regnskabsklasse:

- Ledelsespåtegning
- Revisionspåtegning
- Ledelsesberetning
- Årsregnskab, indeholdende resultatopgørelse og balance
- Anvendt regnskabspraksis
- Noter

Formålet med årsrapporten er, at den skal give et retvisende billede af virksomhedens økonomiske situation. Dette formål er baseret på årsregnskabslovens generelklausul, som er nævnt i den tidligere kapital. Årsrapporten er et meget væsentligt redskab for eksterne interessenter, som omfatter personer, organisationer, leverandører, aktionærer, banker, medarbejdere og offentlige myndigheder.

Derudover er det også et meget godt redskab til virksomheden selv, idet de kan se udviklingen i deres eget virksomhed, og dermed se om forventningerne er indfriet for regnskabsåret, samt danne grundlag for den fremtidige forventning. Disse oplysninger nævnes i ledelsesberetningen af ledelsen.

Størstedelen af regnskabsbrugere er investorer, banker og leverandører, idet det er dem der hovedsageligt skyder penge ind i virksomhederne. Investorernes interesse er at bibeholde investeringen, samt modtage den forventede afkast. Hvorimod bankerne og leverandørerne hovedsagelig har fokus på, at virksomheden har evnen til at tilbagebetale gælden.

Derfor er årsrapporten en meget vigtig del af erhvervslivet, da kreditvurderinger og investeringsmuligheder bliver baseret på disse rapporter.

2.2 DEN NYE ÅRSREGNSKABSLOV

Selve lovens grundstruktur fastholdes, og ligeledes er de fire "byggeklodser" i regnskabsklasse A-D opretholdt. Dog er der nogle ændringer i disse, således at grænserne er blevet forhøjet.

Grænserne for regnskabsklasse B ser nu således ud:

Størrelsesgrænser i mio. kr.	Klasse B		Klasse C	Klasse C
	Mikrovirksomheder	Små virksomheder	Mellemstore virksomheder	Store virksomheder
Nettoomsætning	0.5 – 4	0-89	89-313	313 -
Balancesum	0 – 2.7	0 – 44	44 – 156	156 -
Antal ansatte	0 – 10	0-50	50-250	250 -

Dette betyder at mange af de selskaber som tidligere blev betegnet som klasse C mellemstore, er nedgraderet til regnskabsklasse B. Dette medfører at flere virksomheder kan anvende de lempeligere regler

i regnskabsklasse B, bl.a. undlade en række oplysninger, samt anvende udvidet gennemgang, i stedet for revision.

Årsagen til den betydelige ændring i årsregnskabsloven skyldes 3 formål:

- De europæiske regnskabsdirektiver er blevet ændret, hvorfor Danmark er tvunget til at implementere en række ændringer
- Loven er blevet opdateret indenfor EU-direktivet, således at reglerne omkring indregning og måling er tilpasset de gældende internationale regnskabsstandarder, også kaldet IFRS.
- De administrative byrder skal lettes for de små virksomheder tilhørende regnskabsklasse B.

2.2.1 IMPLEMENTERING AF DE PLIGTIGE DELE AF REGNSKABSDIREKTIVET

Regnskabsdirektivets regnskabslovgivning skal sikre, at både selskaber og interessenter af årsrapporters interesser bliver tilgodeset. Interessenterne ønsker, at årsrapporterne giver et relevante og troværdige informationer, hvorimod virksomhederne ikke ønsker at de bliver underlagt urimelige krav til regnskabsaflæggelsen.

Regnskabsdirektivet om årsregnskaber fra 1978 er blevet erstattet af et nyt, som blev vedtaget den 29. juni 2013. Direktivet skal implementeres i årsregnskabsloven senest 20. juli 2015, som vil være gældende for regnskaber pr. 1. januar 2016. Det nye regnskabsdirektiv indeholder lempelser for små virksomheder.

Væsentlige punkter i det nye regnskabsdirektiv

Det nye regnskabsdirektiv indeholder både pligtige krav og valgfrie bestemmelser, der giver medlemsstaterne visse valgmuligheder.

De ufravigelige krav
Forsigtighedsprincippet
Maksimumharmonisering
Lån og kreditter mv. til ledelsesmedlemmer skal oplyses.
Krav til revisors udtalelse om ledelsesberetningen i revisionspåtegningen præciseres.
Pligt til at aflægge land-for-land-rapportering om betalte skatter mv.
Virksomheder kan undtages fra kravet om "indhold frem for formalia" (substansprincippet).

Nedenstående punkter giver medlemsstaterne visse valgfrie muligheder
Væsentlighedsprincippet kan begrænses til kun at gælde ved præsentation og oplysning.
Indregning af indirekte produktionsomkostninger i kostprisen af producerede varer mv. kan tillades eller kræves.
Opskrivning af anlægsaktiver kan fortsat tillades.
Måling til dagsværdi af fx investeringsejendomme med indregning af værdiregulering i resultatopgørelsen kan fortsat tillades eller kræves.
Der kan for små virksomheder kræves yderligere oplysninger om • Anlægsaktiver • Navn og hjemsted for den virksomhed, der udarbejder koncernregnskab • Arten af og formålet med virksomhedens arrangementer, som ikke indgår i balancen • Begivenheder efter balancedagen • Transaktioner med nærtstående parter
Der kan kræves et begrænset antal yderligere oplysninger i årsregnskaber for små virksomheder, når dette er udtrykkeligt krævet af den nationale skattelovgivning eller strengt nødvendigt for skatteopkrævningen.
Der kan fastlægges en afskrivningsperiode inden for intervallet 5-10 år for goodwill, hvor dennes levetid ikke kan estimeres pålideligt. Dette giver mulighed for at fastlægge en lovgivning, der svarer til kravene i IFRS for SMEs.
Sammenlægningsmetoden kan fortsat anvendes ved virksomhedssammenslutninger under fælles bestemmende indflydelse (common control transactions).
Det fremgår af forordet (præamblen) til direktivforslaget, at direktivet ikke forhindrer, at medlemsstaterne pålægger små virksomheder revision "under hensyntagen til små virksomheders specifikke betingelser og behov og brugerne af deres regnskaber".

2.2.2 MIKROVIRKSOMHEDER KAN FÅ LEMPELIGE REGNSKABSKRAV

Mikrovirksomheder er virksomheder tilhørende regnskabsklasse B, og er defineret som virksomheder, der på balancetidspunktet ikke overskrider to af følgende størrelser:

- Balancesum: 350 t.EUR (ca. 2,6 mio. kr.)
- Nettoomsætning: 700 t.EUR (ca. 5,2 mio. kr.)
- Gennemsnitligt antal medarbejdere: 10.

Lempelserne omfatter bl.a. mulighed for at opstille forkortet resultatopgørelse og balance, færre notekrav samt fritagelse for kravet om offentliggørelse.

De enkelte medlemsstater afgør selv, om de vil benytte sig af muligheden for at lempe regnskabskravene til mikrovirksomheder.

2.2.3 TILPASNING AF LOVEN IFT. INTERNATIONALE REGNSKABSSTANDARDE

For at opnå en bedre harmonisering mellem årsregnskabsloven og de internationale regnskabsstandarde, indeholder lovforslaget en international tilpasning af årsregnskabsloven. De små virksomheder som ikke har nogen international tilknytning, vil ikke blive mødt med krav om at følge de mere byrdefulde IFRS – regler. Denne tilpasning vil gavne de virksomheder, som i forvejen indgår i IFRS-koncerner, da de får mulighed for at følge de internationale principper. Fremadrettet vil årsregnskabsloven bygge på principper fra IFRS, som betyder at de danske virksomheder i højere grad vil kunne være sammenlignelige med de udenlandske virksomheder. De vil også være fleksible i forhold tilpasning til egne datter- eller moderselskaber i udlandet, når der skal udarbejdes koncernregnskab.

2.2.4 MINIMERING AF DE ADMINISTRATIVE BYRDER

Et af formålene med den nye regnskabslov er at gøre det nemmere at drive virksomhed i Danmark, hvorfor der er taget initiativ til at minimere de administrative byrder i forbindelse med udarbejdelse af årsregnskabet.

Regnskabsdirektivet ønsker at kravene til de små virksomheder så vidt muligt bliver ensrettet, således at de administrative byrder formindskes.

3. REDEGØRELSE OG ANALYSE AF ÆNDRINGERNE TIL DEN NYE ÅRSREGNSKABSLOV

3.1 MAKSIMUMHARMONISERING

Der er indført maksimumharmonisering i regnskabsdirektivet, hvad angår oplysningskravene for de små virksomheder. Dette sikrer dem mod at blive pålagt unødige administrative byrder.

Maksimumharmoniseringsreglen betyder, at medlemsstaterne ikke må stille yderligere krav, end dem der fremgår af regnskabsdirektivet. Jf. regnskabsdirektivet fra 2013, bør det kun være muligt for medlemsstaterne at pålægge virksomhederne få oplysningskrav i form af supplerende noter til de obligatoriske. Dette skyldes, at der i høj grad ønskes harmonisering imellem de enkelte medlemslande.

De ændringer der er kommet hertil er følgende:

De krav der er blevet ophævet i den gamle årsregnskabslov, er følgende:

- Egenkapitalopgørelse i summarisk form er ophævet. Dette er problematisk, da man fremover ikke vil kunne se bevægelserne på egenkapitalen. Det vil derfor være svært at vide, om en forhøjelse/formindskelse af egenkapitalen i årets løb, skyldes virksomhedens overførte resultat, eller en kapitalindsud/hævning fra ejerne. En eventuelt udbytte betaling vil fremover hellere ikke fremkomme af noten.
- Der skal ikke længere udarbejdes en specifikation over eventualforpligtelser, herunder kautions- og garantiforpligtelser. Der skal nu blot oplyses den samlede størrelse af disse. En udeladelse af disse oplysninger er ikke hensigtsmæssigt, da det medfører at minoritetsinteresser og tredjemandsinteresser ikke længere tilgodeses.
- Kravet om oplysninger vedrørende virksomhedens væsentligste aktiviteter skal ikke længere oplyses i noterne, men kan i stedet nævnes i ledelsesberetningen, som ikke er en del af årsregnskabet.
- Små virksomheder skal oplyse navn og hjemsted for moderselskabet, som udarbejder koncernregnskabet.
- Oplysninger omkring tilgodehavender hos ledelsen i moderselskabet skal ikke længere oplyses

- Det samme gælder for sikkerhedsstillelser for ledelsen i moderselskabet.
- Oplysninger om virksomhedskapitalen skal ikke længere med i årsregnskabet.
- Egne kapitalandele som notekrav fjernes, og kan i stedet nævnes i ledelsesberetningen.

3.2 REGNSKABSKLASSER

Størrelsesgrænserne for virksomheder i regnskabsklasse B og C er blevet hævet i den nye årsregnskabslov, som er beskrevet i § 7, stk. 2. Dette betyder, at størrelsesgrænserne for de små virksomheder, der er omfattet af regnskabsklasse B, er blevet forhøjet til følgende:

- Balancesum fra 36 til 44 mio. kr., svarende til en stigning på 22,2 %
- Nettoomsætning fra 72 til 89 mio. kr., svarende til en stigning på 23,6 %
- Antal medarbejdere er fortsat på 50

I det nye regnskabsdirektiv artikel 3, stk.2, er små virksomheder defineret som virksomheder, som ikke overskrider mindst to af følgende værdier på balancedagen:

- Balancesum: 4 mio. EUR
- Nettoomsætning: 8 mio. EUR
- Gennemsnitlig antal ansatte i løbet af året på 50

Regnskabdirektivet har givet medlemsstaterne mulighed for at fastsætte højere beløbsgrænser for balancesum og nettoomsætning. Disse grænser er sat til 6 mio. EUR for balancesummen og 12 mio. EUR for nettoomsætningen. Omregning til lokal valuta skal ske den kurs, der er offentliggjort i Den Europæiske Unions Tidende den 19. juli 2013. Kurset for danske kroner er 7,4573, og beløbsgrænsen skal rundes ned til hele millioner kroner. Omregner vi beløbsgrænserne om til danske kroner, svarer det til 89 mio. kr. for nettoomsætningen og 44 mio. kr. for balancesummen. Som det fremgår heraf, har Danmark valgt at benytte muligheden for at hæve beløbsgrænserne til det maksimale.

Størrelsesgrænserne skal afspejle inflationen, som skal tage udgangspunkt i inflationsmålinger offentliggjort i Den Europæiske Unions Tidende. Dette står beskrevet i direktivets artikel 3, stk. 13.

En forhøjelse af beløbsgrænserne har medført, at flere virksomheder i den gamle regnskabsklasse C, er flyttet til regnskabsklasse B nu. Dermed er de nu omfattet af lempeligere krav til regnskabet, og har fået frigivet flere ressourcer til at forøge væksten i forretningen. De disse nævnte virksomheder kommer til at mærke er, at de ikke længere skal oplyse en pengestrømsopgørelse og egenkapitalopgørelse. Ifølge erhvervsstyrelsen vil der ifølge den nye lovgivning være ca. 95 % virksomheder tilhørende B-klassen.

Begrundelsen som er brugt til at hæve beløbsgrænserne til det maksimale er, virksomhederne ikke skal bøde for inflationen og dermed blive sendt op i en højere regnskabsklasse, og dermed bruge flere ressourcer på regnskabsudarbejdelsen. Ideen bag denne handling er også, at de virksomheder som allerede er i regnskabsklasse forbliver der på trods af inflationen, hvorimod ca. 1.000 virksomheder fra den gamle regnskabsklasse C, er nu rykket ned til regnskabsklasse B. Denne lovændring har haft konsekvenser for mange virksomheder, og man har måske sat grænserne for højt.

Udviklingen i inflationen igennem de sidste 5 år ser således ud:

År	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Årlig inflation	3,40%	1,30 %	2,30%	2,80%	2,40%	0,80%	0,60%	0,50%
Index	100	101,3	103,6	106,5	109,1	110,0	110,6	111,1
Inflation fra 2008 til år		1,3%	3,6%	6,5%	9,1%	10%	10,6%	11,1%

Tager man udgangspunkt i tabellen foroven, viser den udviklingen over inflationen siden sidste ændring i beløbsgrænserne tilbage i 2008. Sammenlagt har der været inflation på 11,1 % frem til 2015, hvorimod beløbsgrænserne er forhøjet med hhv. 22,2 % for balancesummen og 23,6 % for nettoomsætningen.

Beløbsgrænserne er blevet hævet alt for meget i forhold til inflationen, og medfører at mange flere virksomheder kan aflægge regnskab efter de meget lempeligere regler i regnskabsklasse B.

Det at en virksomhed skifter fra regnskabsklasse C til B, vil medføre at informationsværdien formindskes i årsrapporten. Når dette sker, vil det påvirke kreditvurderingsgrundlaget for mange virksomheder, så måske er afhængige af deres pengeinstitutter og kreditinstitutter.

Så i sidste ende, vil virksomhederne stadig være "påtvunget" visse krav fra regnskabsklasse C, for at kunne opretholde de gode vilkår de eventuelt har hos banken. Tværtimod hvis de vælger kun at følge kravene fra regnskabsklasse B, vil betyde at lånevilkårene bliver forringet, i form af højere rente, samt flere sikkerhedsstillelser. (Høringssvar, 2015)

3.2.1 OPGØRELSE AF NETTOOMSÆTNINGEN VED INDPLACERING AF REGNSKABSKLASSE

Efter implementering af den nye ÅRL, er det blevet et krav at holdingselskaber, der besidder kapitalandele datterselskaber, eller associerede selskaber, skal fremover medregne indtægter herfra til brug for beregning af nettoomsætningen til brug for indplacering i regnskabsklasserne. Det skal understeges at ovenstående kun er gældende, hvis de finansielle indtægter og reguleringer overstiger nettoomsætningen. Denne regel er desuden gældende for alle virksomheder, og ikke kun holdingselskaber. Dette gælder også for de selskaber som udelukkende investerer i aktier og obligationer. Førhen har disse selskaber kunne holde nettoomsætningen på et minimum, idet disse indtægter ikke skulle medregnes som nettoomsætning, men blot som finansielle indtægter. Dermed kunne selskaberne holde sig i regnskabsklasse B, og dermed drage fordel af de lempelige krav i denne regnskabsklasse.

Fremadrettet vil det betyde, at selskaberne kan ende i regnskabsklasse C. Følgende vil fremover tælles som nettoomsætning:

- Indtægter fra kapitalandele i tilknyttede og associerede selskaber
- Indtægter fra andre kapitalandele, værdipapirer, og tilgodehavender under anlægsaktiver
- Andre finansielle indtægter fra tilknyttede selskaber
- Andre finansielle indtægter, såsom renter og udbytter fra finansielle aktiver
- Positive reguleringer fra investeringsejendomme
- Realiserede gevinster ved salg af investeringsejendomme

Det er vigtigt at bemærke, at positive værdireguleringer ikke må modregnes i de negative af forskellige aktiver.

Eksempelvis, har et selskab kapitalandele i to datterselskaber, som indregnes efter indre værdis metode, skal overskuddet fra det ene datterselskab medregnes i opgørelsen af nettoomsætningen.

Hvorimod et eventuelt underskud fra det anden datterselskab ikke må fratrækkes ved opgørelsen af beregningsgrundlaget for nettoomsætningen.

Har selskabet valgt at indregne kapitalandele fra datterselskaber til kostpris, skal modtaget udbytte herfra også medregnes til opgørelsen af nettoomsætningen.

Dette vil forårsage en eventuelt større balancesum og nettoomsætning, og kan dermed risikere at komme i regnskabsklasse C.

Det er dog meget vigtigt, at huske at virksomhedens indtægter i resultatopgørelsen kan fortsat præsenteres, som finansielle indtægter. Disse ændringer vedrører kun til beregningsgrundlaget for opgørelsen af nettoomsætningen i forbindelse placering i regnskabsklasser.

3.3 LEDELSESANSVAR

Krav om ledelsespåtegning ophæves og ledelsesberetning genindføres

Jf. den nye ÅRL § 9a, er det ikke længere et krav at påføre en ledelsespåtegning i årsregnskabet for de virksomheder, som kun har et ledelsesmedlem. Dette krav er indført for alle regnskabsklasser, dog undtaget regnskabsklasse D.

Det betyder at de forhold der førhen stod beskrevet i ledelsespåtegningen, nu fremover skal være med i ledelsesberetningen. Dette gælder også for de virksomheder, som jf. den nye ÅRL § 9, stk. 6, har fravalgt revisionen.

Denne ændring i loven medfører at erklæringer jf. § 9, stk. 1, som omhandler hvorvidt årsregnskabet er aflagt efter de gældende lovgivninger samt standardkrav, og hvorvidt regnskabet viser et retvisende billede af virksomhedens aktiver og passiver, finansielle stilling og resultat, kan fremover udelades, og dermed kan ledelsesmedlemmet undlade at underskrive årsrapporten.

I de virksomheder hvor der er flere ledelsesmedlemmer, samt bestyrelsesmedlemmer, vil der være skærpet tilsyn på ledelsesansvaret. Derudover kan ledelsespåtegning også have en dokumentationsværdi ved eventuelle uenigheder angående godkendelse af årsrapporten.

En ledelsespåtegning har en stor signalværdi, idet den sikrer at ledelsen er bevidste om deres ansvar ved regnskabsaflæggelsen. Baggrunden for at regeringen har valgt at ophæve dette krav, er at det vil resultere i en stor besparelse på kr. 192,9 mio. Tallet er baseret på en måling, som AMVAB har foretaget.

Dette tal virker absurd, idet ledelsespåtegning ikke er så ressourcekrævende, hvilket får ophævelsen af dette krav til at virke meningsløst.

FSR er ligeledes uenige denne lempelse, idet de er af den mening, at en ledelsespåtegning er et godt instrument til at sikre, ledelsen tager ansvar for aflæggelse af et retvisende regnskab alvorligt.¹⁰

Samtidig med at regeringen har ophævet kravet til ledelsespåtegning, har de gjort det obligatorisk at udarbejde en ledelsesberetning.¹¹ Principielt tillader Erhvervsstyrelsen, at alle oplysninger som skal gives i ledelsesberetningen, i stedet kan gives i noterne.

Ledelsesberetningens formål er at beskrive virksomhedens væsentligste aktiviteter. Hvis der er væsentlige ændringer i virksomhedens aktiviteter eller økonomiske forhold, skal disse også medtages heri. Dette er kravet der været hidtil gældende. Forskellen fra den gamle ÅRL til den nye er, at det fremover er obligatorisk at medtage en ledelsesberetning, uanset om der er sket væsentlige ændringer i virksomhedens aktiviteter og økonomiske forhold.

Tidligere har kravet om oplysninger omkring virksomhedens væsentligste aktiviteter været et notekrav for virksomhederne i regnskabsklasse B. Men efter indførelse af maksimumharmonisering, er det fremover ikke muligt at kræve det som noteoplysning, hvorfor regering i stedet har valgt at medtage det i ledelsesberetningen.

Faktisk har regnskabsdirektivet givet mulighed for at udelade ledelsesberetning, hvis små virksomheder i stedet oplyser om erhvervelse af egne kapitalandele i noterne. Men det har Danmark valgt at se bort fra, og har gjort ledelsesberetning til obligatorisk.

Det særlige ved oplysninger i ledelsesberetning er, at der er forskel på de tilgængelige målekriterier og målbarhed. Ligeledes kan dokumentationsgraden spænde fra objektive til subjektive udsagn. De objektive udsagn kan være faktuelle oplysninger, så som realiserede pengestrømme, avancer ved salg, børskursværdi på investeringer mm. Hvorimod de subjektive udsagn kan være oplysninger om forventet udfald af en retssag, selskabets forventning til fremtidig indtjening o.l.

3.4 MIKROVIRKSOMHEDER

Der er som beskrevet tidligere, indført en ny regnskabsklasse under regnskabsklasse B, kaldet mikrovirksomheder. Disse virksomheder er underlagt særlige lempelige regler, som primært vedrører oplysningskravene i årsrapporten. En virksomhed kan ønske at indgå i denne gruppe, hvis følgende begge betingelser er opfyldt:

¹⁰ www.fsr.dk

¹¹ ÅRL §22, stk.1

- Virksomheden må ikke to på hinanden følgende år overskride to af disse beløbsgrænser:

Størrelsesgrænser i mio. kr.	Mikrovirksomheder
Balancesum	2.7
Nettoomsætning	5.4
Ansatte	50

- Virksomheder, som besidder kapitalandele i datterselskaber eller i associerede selskaber, eller investerer i ejendomme, værdipapirer, finansielle instrumenter o.l. kan ikke defineres som mikrovirksomheder. Dette betyder at holdingselskaber ikke kan være mikrovirksomheder.
- Dette er for at sikre at virksomheder som holder sig indenfor grænserne, men i realiteten har råderet over aktiviteter, som overskrider grænserne, ikke kan vælge de simple regnskaber.

Kravene til mikrovirksomheders årsrapport bliver fremadrettet således:

Ledelsespåtegning skal som udgangspunkt med, men kan udelades hvis direktionen kun består af en person. Dette gælder også for andre virksomheder i regnskabsklasse B og C. Der forventes dog at

Revisoren i en række situationer vil påkræve at denne medtages. Således at direktionen kan dokumentere godkendelsen af regnskabet overfor revisoren.

Ledelsesberetning skal fremover være obligatorisk, og indeholde virksomhedens væsentligste aktivitet, samt redegørelse for eventuelle ændringer i virksomhedens aktiviteter, samt økonomiske forhold. (§76 a). Derudover skal den indeholde oplysninger om egne kapitalandele. (§77)

Resultatopgørelsen og balancen opstilles efter de almindelige skemakrav som hidtil, idet EU-direktivets mulighed for aflæggelse af forsimplet resultatopgørelse og balance er ikke blevet implementeret i ÅRL denne gang.

Oplysninger om egenkapitalopgørelsen og virksomhedskapital er fremover ikke et krav, hvormed § 56 er ophævet i den nye ÅRL.

Beskrivelse af anvendt regnskabspraksis kan fremover udelades, idet mikrovirksomheder er pålagt at vælge den mest simple målemetode, som er kostpris. Dette betyder at disse virksomheder ikke må vælge at indregne finansielle aktiver og forpligtelser efter dagsværdi, og det samme er gældende for investeringsejendomme. Derimod kan de fortsat godt opskrive aktiver via egenkapitalen som hidtil.

Noter skal fremadrettet indeholde ændring i regnskabsmæssige skøn, eller ændringer som følge af fejl (§ 54). Ligeledes skal de indeholde oplysninger om op- og nedskrivninger (§58), renteomkostninger indregnet som en del af kostprisen for aktiver (§59), indregning af aktiver, som ikke ejes af virksomheden (§60), samlede eventualforpligtelser (§64), samt tilgodehavender hos ledelsen (§73).

Dog kan de udelade fremover at oplyse om gæld der forfalder senere end 5 år, oplysninger om særlige poster, som er et nyt krav gældende for regnskabsklasse B, samt oplysninger om gennemsnitlige ansatte.

Virksomheder som vælger at udelade nogle af disse oplysninger, skal fremover oplyse dette i noterne.

Det er også muligt at vælge udvidet gennemgang af regnskabet, eller helt fravælge revision, og det er muligt at vælge bestemmelser fra regnskabsklasse B og C valgfrit.

I praksis betyder alle disse ændringer, at helt små virksomheder kan vælge at lave simple regnskaber. Hvorvidt regelsættet omkring denne særtype regnskabsklasse vil blive anvendt i større omfang er tvivlsomt. Denne type regnskaber vil give regnskabslæseren for mange usikkerheder, bl.a. skal de gætte sig frem til, hvilken regnskabspraksis der er anvendt indenfor regnskabslovens rammebestemmelser. Man kan derfor antage det er hovedsageligt de virksomheder, som ikke har nogle eksterne brugere af regnskabet, som vil finde anvendelsen af disse regler relevant. Dette gælder især for små virksomheder indenfor liberalt erhverv, så som læger, ejendomsmæglere og butikker. De vil trods alt få lettet de administrative byrder gevaldigt.

Hvis virksomheden har væsentlige interessenter i form af kunder, leverandører, banker mv., er det en god ide, at man involverer banken eller andre interessenter, inden man vælger denne regelsæt, da de kan have et vist behov for information, der er mere omfangsrig, end hvad der påkræves af lovgivningen.

FSR har fra start af været meget kritiske over for de lempelige regler gældende for mikrovirksomheder. Baggrunden for deres kritik ligger i, at det grundlæggende princip omkring "retvisende billede" brydes, og at regnskabsbrugeren vil komme til at mangle betydningsfulde oplysninger om op- og nedskrivninger, samt anvendt regnskabspraksis.

Yderligere mener FSR at implementering af disse regler vil være i modstrid med regeringens egen vækstplan " Danmark helt ud af krisen", der lægger op til, at erhvervslivet skal have bedre og gratis adgang til regnskabsdata fra andre virksomheder. Dette for at begrænse kredittab og svindel.¹²

3.5 ANLÆGSAKTIVER

3.5.1 ÅRLIG REVURDERING AF ANLÆGSAKTIVER

Ifølge ÅRL § 43, skal materielle og immaterielle anlægsaktiver som har begrænset brugstid, afskrives systematisk ift. brugstiden. Der skal under afskrivningerne tages hensyn til scrapværdien efter afsluttet brugstid. Hidtil havde været et krav, at restværdien blev fastlagt ved påbegyndelsen af aktivet, og kunne efterfølgende kun reguleres hvis de oprindelige forudsætninger blev ændret. Det har haft den konsekvens, at visse aktiver, som er steget i værdi efterfølgende, der har man ikke kunne regulere restværdien, således at der blev taget højde for prisstigningen. Det kan i disse tilfælde være tale om ejendomme.

Efter implementering af den nye ÅRL, er det blevet et krav at der skal årligt revurderes på restværdien vedrørende anlægsaktiver. Denne revurdering skal dog tage hensyn til om ændringen får væsentlige betydning for årsrapporten. Samtidig skal det understreges at en forventet prisstigning ikke skal være basis for regulering, men kun når en reel prisudvikling har fundet sted.

Såfremt der fastsættes en lang brugstid for et aktiv, eller en høj restværdi, skal det begrundes og være veldokumenteret. Dette er for at undgå at komme under mistanke om eventuelt omgåelse af kravet om løbende afskrivning af aktivet som følge af virksomhedens brug. Et længere brugstid vil resultere i at der afskrives et langt mindre beløb om året, som giver et bedre resultat.

Såfremt restværdien på et tidspunkt kommer til at være lig med den bogførte værdi, skal der ikke længere afskrives på aktivet.

En revurdering af restværdien vil højst sandsynligt være mest relevant for aktiver, som er følsomme overfor konjunkturer og inflationen. Der kan som eksempel nævnes skibe, fly og bygninger. Hvorimod aktiver som biler, produktionsmaskiner og andre driftsmaterialer ikke vil være påvirket af disse regler.

En revurdering skal ske fremadrettet, hvorfor allerede foretagne afskrivninger ikke kan tilbageføres.

¹² www.fsr.dk

3.5.2 AFSKRIVNING AF IMMATERIELLE AKTIVER

Førhen har virksomheder skullet afskrive immaterielle anlægsaktiver over en periode på maks. 5 år, dog kunne denne periode forlænges til maks. 20 år, hvis det var begrundelse for den forlængede brugstid.

Ifølge de nye ÅRL skal immaterielle aktiver fremover afskrives over brugstiden, dermed fjernes loftet for den maksimale afskrivningsperiode. Der skal heller ikke længere begrundes, hvis brugstiden overstiger de 5 år.

Dog er der er det generelle krav om begrundelse vedrørende afskrivninger på goodwill fortsat gældende. Til gengæld skal goodwill nu afskrives over 10 år, medmindre at brugstiden kan estimeres pålideligt, som nok kommer til at ske meget sjældent jf. regnskabsdirektivets artikel 12, stk. 11.

Ifølge IFRS' internationale regler skal goodwill nedskrivningstestet i stedet for at afskrives, dermed fortsætter årsregnskabslovens praksis med at modsætte IFRS'. Ønsker et virksomhed at nedskrive goodwill i stedet for afskrivning, er den eneste mulighed at hele regnskabet aflægges efter de internationale regnskabsregler.

Selvom det fremadrettet bliver muligt at afskrive immaterielle aktiver over en periode, som overstiger 20 år, vil det i praksis være kompliceret og næsten umuligt at argumentere for en længere afskrivningsperiode på goodwill. Allerede før implementering af den nye lov, var det vanskeligt for virksomhederne at i de fleste brancher, at fastslå en lang forventet levetid på goodwill. Uanset længden på brugstid skal der begrundes årsagen til den valgte levetid, og denne begrundelse skal oplyses i årsrapporten.

3.6 HENSATTE FORPLIGTELSE

Hensatte forpligtelser har førhen ifølge den gamle ÅRL været defineret som en forpligtelse, hvor det ikke var muligt at opgøre en samlet størrelse eller forfaldstidspunktet. Før implementering af den nye ÅRL, var følgende betingelser gældende for indregning af disse:

- En aktuel forpligtelse der eksisterer på balancedagen
- Som er opstået som følge af historiske begivenheder, hvor det er sandsynligt, at afvikling vil trække på virksomhedens ressourcer.
- Beløbets størrelse og forfaldstidspunkt er usikkert.

Reglerne omkring hensatte forpligtelser har været bl.a. relevante under en forventet omstrukturering. Reglerne herom er godt beskrevet i IAS 37, som beskriver at følgende betingelser skal være opfyldte:

Virksomheden har udarbejdet en detaljeret plan for omstrukturering, som omfatter:

- De omfattede forretningsområde, eller del af virksomheden
- De væsentligste berørte forretningssteder
- De omtrentlige antal medarbejdere, virksomheden skal godtgøre i forbindelse med fratrædelse
- De omkostninger virksomheden skal afholde
- Tidsrummet for udførelse af planen

Som det ses af de to forskellige regelsæt, har de ikke stemt overens i den gamle ÅRL.

Fremadrettet vil den nye ÅRL mht. hensatte forpligtelser til en omstrukturering være med sammenfaldende ift. IAS 37. Det betyder bl.a. at omstrukturering skal være påbegyndt før indregning af en hensat forpligtelse. Påbegyndelse af omstrukturering kan defineres som, at der er kommunikeret ud til de berørte parter. Det skal bemærkes at der er et krav om kommunikation af planen ud til de berørte parter, men ikke et krav om eventuelle opsigelser skal være sket inden indregning. Så ledelsen kan fortsat ændre planerne omkostningsfrit efterfølgende. Denne ændring medfører dog også, at der er færre usikkerheder forbundet med hensatte forpligtelser vedrørende omstrukturering, og at indregning af disse fremover vil ske senere end hidtil.

3.7 GÆLDSFORPLIGTELSE

Jf. den gamle ÅRL § 48, var det førhen muligt at afsætte udbytteforslaget som en gældsforpligtelse i årsregnskabs balance, nævnt som "forslag til udbytte for regnskabsåret", selvom der først var tale om en forpligtelse ved vedtagelsen af årsregnskabet, som først sker efter balancedagen.

Denne praksis har været i strid med IAS 10, afsnit 12, hvor det netop ikke er tilladt at indregne forslag til udbytte som gældsforpligtelse. Derfor er denne paragraf udgået i den nye ÅRL, og man skal fremadrettet indregne forslag til udbytte som en del af egenkapitalen, indtil det besluttet på generalforsamlingen, at det skal udloddet. Hermed har man tilpasset lovgivningen til de internationale regnskabsstandarder, som sikrer en ensformig præsentation af udbytte i regnskaberne.

Det kan i særlige tilfælde have betydning for kreditvurderinger ift. låneaftaler o.l., som forholder sig til soliditeten i den officielle årsrapport, idet soliditetsgraden vil ændre sig ved udloddelse af udbyttet.

3.8 DELKONKLUSION

I dette kapital har vi besvaret undersøgelsesspørgsmål 1 og 2, ved at gennemgå og beskrive den nye ÅRL, er de væsentligste ændringer, samt regnskabsmæssige virkninger af disse klarlagt.

I regnskabsdirektivet er der indført en række pligtige tiltag, bl.a. maksimumharmonisering, som skal sikre at virksomhederne i regnskabsklasse B, ikke pålægges yderligere oplysningskrav end dem, som er nævnt i direktivet. Dette har resulteret i at bl.a. egenkapitalopgørelsen ikke længere skal udarbejdes for denne klasse. Størrelsesgrænserne er blevet forhøjet, idet Erhvervsstyrelsen har valgt at udnytte de maksimale grænser der er fastsat af regnskabsdirektivet, idet Erhvervsstyrelsen ikke ønsker at virksomhederne skal bøde for stigningen i inflationen. Det er dog blevet klarlagt, at ændringerne af størrelsesgrænserne kontra udviklingen i inflationen ikke forholder sig proportionelt, men er derimod langt højere. Dette har resulteret i at langt flere virksomheder kan nu flytte fra regnskabsklasse C til B, og kan dermed aflægge årsregnskab efter lempeligere krav.

Erhvervsstyrelsen har valgt at ændre på opgørelsen af nettoomsætningen i forbindelse med inddeling af virksomhederne i regnskabsklasser. Dette har medført, at fremadrettet skal finansielle indtægter, samt indtægter fra investeringsvirksomheder anses som summen af nettoomsætning. I fremtiden kan virksomheder med de nævnte indtægter være nødsaget til at flytte en regnskabsklasse op, og dermed være pålagt strengere krav.

Ledelsesberetningen er i fremtiden blevet et obligatorisk krav til alle virksomheder. Formålet med denne er at oplyse omverdenen om virksomhedens væsentligste aktiviteter, samt oplysninger om erhvervelse af egne kapitalandele. Derudover skal væsentlige ændringer i aktiviteter og økonomiske forhold også nævnes heri for regnskabsklasser B.

Erhvervsstyrelsen har forsøgt at lempe de administrative byrder for virksomheder. Dette har de forsøgt at gøre ved bl.a. at ophæve kravet om ledelsespåtegning, når der kun er tale om et ledelsesmedlem. Dermed ophæves kravet om at ledelsen bevidst tager ansvar for aflæggelsen af regnskabet. En årsrapport, som ikke er underskrevet af ledelsen, men som er indsendt til Erhvervsstyrelsen, vil blive antaget som godkendt af ledelsen.

Udover ophævelsens af kravet til ledelsespåtegning, er der også indført en "underklasse" til regnskabsklasse B, kaldet mikrovirksomheder. Kendetegnet ved disse virksomheder er, at omsætningen, balancesummen og antal medarbejdere er lavere end resten af regnskabsklasse B. For virksomheder

tilhørende denne klasse, vil der være lempeligere krav, i form af udeladelse af oplysninger om anvendt regnskabspraksis, visse særlige poster, og antal af heltidsbeskæftigede. Yderligere antages det at kravet om det retvisende billede er opfyldt, hvis bare kravene i den nævnte klasse er fulgt, hvorfor der ikke skal gives yderligere oplysninger, hvis det retvisende billede alligevel ikke opnås.

Udover dette er der indført endnu en lempelse gældende for alle virksomheder i regnskabsklasse B, hvor det fremadrettet bliver muligt at afskrive immaterielle aktiver over aktivets brugstid uden begrundelse. Førhen var en begrundelse et krav for afskrivningsperioden over 5 år.

Samtidig er der indført et lovkrav om en årlig revurdering af materielle og immaterielle aktiver. Dette er endnu et skridt mod internationalisering, idet det i høj grad følger de internationale bestemmelser fra IFRS.

Hensatte forpligtelser ved omstrukturering skal fremover være sammenfaldende med IAS 37, som medfører at planen om omstrukturering skal være endeligt besluttet og kommunikeret til omverdenen, inden indregningen af hensættelsen.

Derudover har Erhvervsstyrelsen vedtaget, at udbytte skal fremover indregnes under egenkapital, indtil udbyttet bliver udloddet på generalforsamlingen, i modsætning til tidligere, hvor den blev indregnet som "forslag til udbytte for regnskabsåret".

4. INFORMATIONSVÆRDI

4.1 REGNSKABSPARADIGMER

Der findes to paradigmer vedrørende regnskabet, hvor den ene er præsentationsorienterede paradigme og den anden er formueorienterede paradigme. Forskellen består i hvorvidt man tillægger balancen eller resultatopgørelsen størst informationsværdi for regnskabsbrugerne. Ved den præsentationsorienterede paradigme er det resultatopgørelsen, der lægges størst vægt på, hvilket medfører, at balancens poster er afledt heraf. Modsat gælder for den formueorienterede paradigme, at det er balancens poster, der tillægges størst informationsværdi.

Årsregnskabsloven har i mange år været præget af, at det er formueorienterede paradigme, som er den dominerende. Dette skyldes bl.a. at dette er mere i overensstemmelse med de internationale standarder.

I det følgende vil der være en beskrivelse af de to paradigmer, idet de vil blive inddraget senere ved vurderingen af den nye årsregnskabslov.

4.1.1 DEN PRÆSENTATIONSORIENTEREDE PARADIGME

I dette paradigme tages der udgangspunkt i realiserede transaktioner, som indebærer, at definitioner på indtægter måles til salgspris og omkostninger til historiske kostpris. Dette indebærer, at man herved opnår en sammenhæng mellem udgifter, udbetalinger og omkostninger samt sammenhæng mellem indtægter og indbetalinger. Resultatopgørelsen er i dette paradigme den primære del af regnskabet, hvorved balancen nedprioriteres. Hermed bliver regulering i balancen blot en konsekvens af indregningen i resultatopgørelsen. Dette betyder ligeledes, at balancen og resultatopgørelsen i teori ikke må indeholde urealiserede reguleringer, idet de aldrig finder sted. Formålet med dette paradigme er, at måle virksomhedens indtjeningsevne i forhold til dens hovedaktivitet ved slutningen af en regnskabsperiode, hvorved der er tale om en bagudrettet regnskabsteori.

Er udgifterne ikke afholdt, med det formål at øge indtjeningen, anses udgiften for at være overflødig, dette betyder at paradigmet er bygget på matchingprincippet. Dermed er udgifter og indtægter forbundet i et årsagsvirkningsforhold. Det vil dog i praksis ofte ikke være muligt at finde denne sammenhæng mellem udgifter og indtægter, hvorfor det er nødvendigt at foretage periodevis matching og straks indregning, der kun har en begrænset sammenhæng med periodens indtægter.

Som nævnt tidligere er balancens rolle af sekundær karakter, som medfører at urealiserede transaktioner, oftest hensættes til senere indregning. Det er altså ensbetydende med, at omfanget af aktiver i balancen bestemmes udefra, hvilke udgifter som ikke er indregnet i resultatopgørelsen som omkostninger endnu. Matchingprincippet får altså dermed betydning for, hvad optaget som aktiver. Denne princip indebærer også. At aktiver ikke kan nedskrives, hvis de har en lavere pris end den bogførte, i og med der ikke er sket en transaktion.¹³

4.1.2 DET FORMUEORIENTEREDE PARADIGME

I modsætning til den præsenterede orienterede paradigme, der fokuserer på realiserede transaktioner, tager det formueorienterede paradigme udgangspunkt i værdien af aktiverne og forpligtelserne på balancedagen.

¹³ Finansiell rapportering, Jens O. Elling, 3. udgave. Side 114.

Balancen prioriteres således højest, hvilket indebærer, at indregning og måling sker i balancen og indtægter og omkostninger er afledte heraf. Dette indebærer, at der kun skal ske indregning i balancen, såfremt den pågældende post opfylder definitionen på et aktiv eller en forpligtelse. I de tilfælde, hvor der ikke er tale om et aktiv, skal posten omkostningsføres i resultatopgørelsen uanset, at dette ikke er i overensstemmelse med matchingsprincippet.¹⁴ Ifølge denne regnskabsteori findes overskuddet i balancen og måles som fremgangen, der har været i regnskabsperioden i værdien af nettoaktiver eller egenkapitalen. Dette indebærer således, at vedligeholdelse og værdiansættelse af egenkapitalen har den samme betydning som matchingprincippet har i henhold til måling af overskuddet i den transaktionsbaserede regnskabsteori. I modsætning til den præsentationsorienterede paradigme, skal aktiver og forpligtelser måles til kapitalværdi eller markedsværdi. Dette gælder også for ændringer i de aktuelle markedspriser eller kapitalværdier, som skal medtages i balancen. I modsætning til den præsentationsorienterede paradigme, er det mere interessant at se på de økonomiske fordele, virksomheden kan drage fordel af i fremtiden. Hvorimod den præsentationsorienterede paradigme se på historisk kostpris, og ikke den aktuelle eller fremtidig værdi af et aktiv.

Der skelnes hellere ikke mellem realiserede eller urealiserede indtægter og omkostninger.

4.2 ET RETVISENDE BILLEDE

Det grundlæggende kvalitetskrav for årsregnskabsloven er et retvisende billede af regnskabet. Som tidligere nævnt er dette en generalklausul som blev indført i 1981 ved indførelse af årsregnskabsloven. Dette udtryk kan oversættes til det engelske udtryk "true and fair view".

Et retvisende billede skal derfor fortælle årsrapportens brugere, at årsrapporten viser et realistisk billede af virksomhedens økonomi.

I ÅRL § 11 er generalklausulen beskrevet, som at "årsrapporten skal give et retvisende billede af virksomhedens aktiver og passiver, finansielle stilling, samt resultat. Ledelsesberetningen skal indeholde en retvisende redegørelse for de forhold, som beretningen omhandler."¹⁵ fortæller at Årsregnskabet skal give et retvisende billede af virksomhedens og koncernens aktiver og passiver, finansielle stilling som resultat."¹⁶

¹⁴ Finansiell rapportering, Jens O. Elling, 3. udgave, side 149.

¹⁵ ÅRL § 11, stk.1

¹⁶ Citat fra : ÅRL § 11.skt.1.

Årsregnskabet skal generelt støtte regnskabsbrugeren i dennes økonomiske beslutningstagen på bedst mulige måde.¹⁷ Såfremt et årsregnskab er retvisende, bør det alt andet lige, give regnskabsbrugeren et realistisk overblik over virksomhedens finansielle stilling og udvikling, hvilket netop gør det nyttigt og brugbart for regnskabsbrugeren. Kravet om at være retvisende gælder for hele virksomhedens årsrapport.

Endvidere er der krav om at virksomheden er forpligtiget til at give supplerende oplysninger i årregnskabet, hvor det er mest retvisende ifølge ÅRL § 11, stk.2. Virksomheden må ikke tilbageholde eller give vildledende oplysninger i årsregnskabet, som kan forvirre eller direkte vildlede en regnskabsbruger, når denne læser regnskabet.

Hvornår det kan være relevant at give supplerende oplysninger i årsregnskabet for at opnå et retvisende billede vurderes som udgangspunkt af virksomhedens ledelse. Overordnet set gælder det, at des mere væsentlig en transaktion eller generelt et forhold er for virksomheden selv, des større betydning vil det givetvis få for virksomhedens regnskabsbrugere. På baggrund af dette skal virksomheden derfor give disse oplysninger i årsregnskabet, og det er ikke nok at give en supplerende beretning i årsrapporten. I Årsregnskabsloven § 12 stk. 3 står endvidere de primære kvalitetskrav vedrørende relevans og pålidelighed. For at årsregnskabet skal kunne give et retvisende billede af virksomheden (og dermed tilgodese regnskabsbrugernes informationsbehov) skal både Årsregnskabslovens § 12, stk. 2 og § 12, stk. 3 være opfyldte.

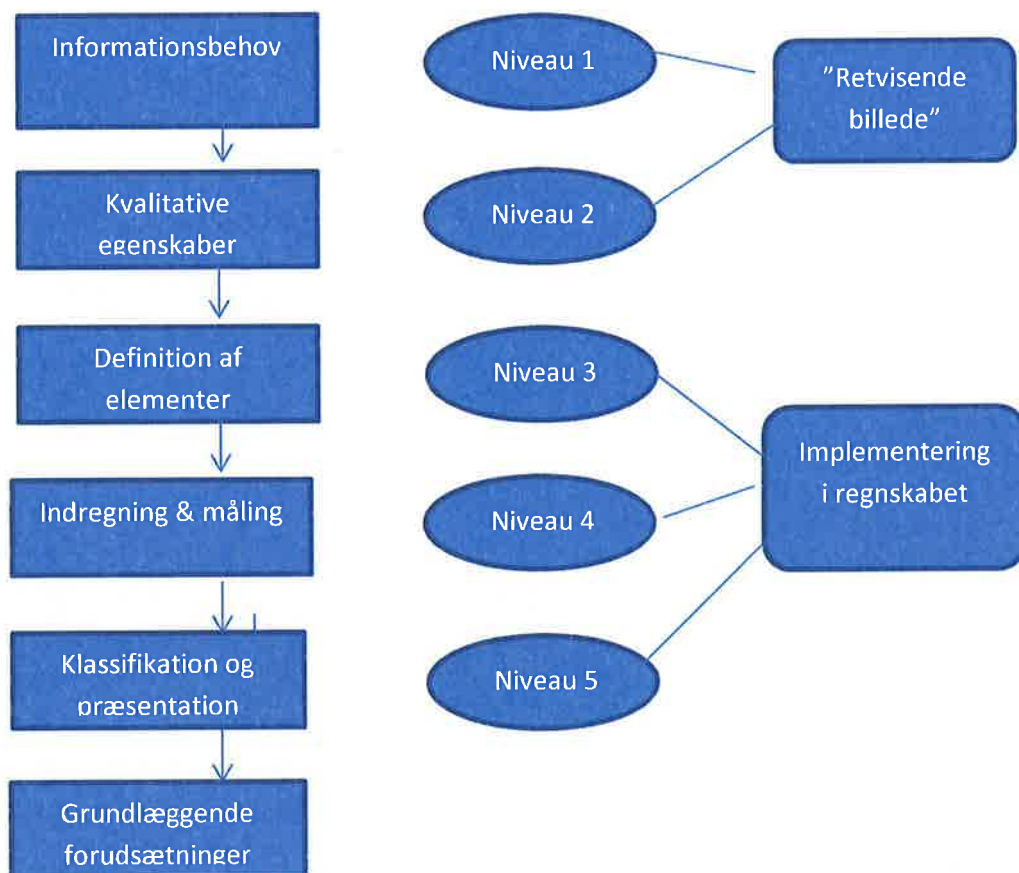
¹⁷ Kilde: ÅRL § 12, stk.2

4.3 BEGREBSRAMMEN

Begrebsrammen er en del af regnskabsreguleringen, hvis formål er at konkretisere begrebet et retvisende billede. Begrebsrammen giver dermed nogle retningslinjer for, hvordan årsrapporten bedst udformes, således den bliver mest informativ for regnskabsbrugerne. Den nye årsregnskabslov er på dette punkt meget forskellig fra den hidtidige lovgivning, idet den er baseret på den internationale udvikling i form af IASC's begrebsramme. Begrebsrammen består af fem niveau:

Målsætning

Målesystemer

Der forefindes også underliggende niveauer, som skal udledes af de overliggende niveauer.

Begrebsrammen er teoretisk og opbygget uafhængigt af regnskabsparadigmerne, men niveau 3 og 4 tager udgangspunkt i den værdibaserede regnskabsteori, hvilket dog ikke hindrer, at begrebsrammen også kan omfatte den transaktionsbaserede regnskabsaflæggelse. Niveau 1 og 2 skal gælde hele årsrapporten, mens niveau 3-5 udelukkende skal gælde for selve årsregnskabet.

Nedenfor gennemgås niveauerne i begrebsrammen detaljeret, og de kvalitative karakteristika vil senere blive anvendt til at vurdere, om den nye årsregnskabslov lever op til sin målsætning om at øge nytteværdien af regnskabsinformation for regnskabsbrugere. Der vil derfor blive lagt størst vægt på gennemgangen af begrebsrammens 1. og 2. niveau.

4.3.1 BRUGERNE OG DERES INFORMATIONSBEHOV - BEGREBSRAMMENS 1. NIVEAU

De overordnede krav som årsrapporten skal indeholde for at leve op til generalklausulen om et retvisende billede, fremgår af den nye ÅRL § 12.

I §12 stk. 2 bestemmes det øverste niveau i begrebsrammen i form af regnskabsbrugere og deres informationsbehov. For at årsrapporten kan give et retvisende billede af virksomhedens finansielle stilling skal både stk. 2 og stk. 3 derfor være opfyldt.

§12, stk. 3 indeholder kvalitetskravene, hvilke er begrebsrammens 2. niveau, og som vi vil komme nærmere ind på i næste afsnit.

Det overordnede formål med årsrapporten er at tilgodese regnskabsbrugere, således at de givne informationer i regnskabet, kan danne grundlag for de beslutninger, der skal foretages.

Bestemmelsen indeholder dog ikke præcise krav, men udtrykker blot, hvilke rammer årsrapporten bør udvikle sig indenfor.

De eksterne regnskabsbrugere er meget oftest investorer, långivere, medarbejdere, leverandører, kunder, offentlige myndigheder, interesseorganisationer, offentligheden herunder forbrugere og lokalsamfundet, og disse vil ofte have forskellige intentioner med oplysningerne i virksomhedernes regnskaber.

Regnskabsbrugere er således bredt defineret i årsregnskabsloven. Hvorimod i IASC's begrebsramme, er fokus hovedsageligt på investorerne.

Når der er et bredt udvalg af regnskabsbrugere, giver det en udfordring i form af at tilgodese alles behov. Da dette er næsten umuligt på en gang, er det bestemt at der bliver taget hensyn til brugernes normale informationsbehov.

Det forventes derfor at den normale regnskabsbruger har et vist kendskab til regnskaber og en god

forståelse hertil, uden nogen forventning om ekspertise på området.

Det forudsættes endvidere, at årsrapporten ikke alene udgør regnskabsbrugernes kilde til viden om virksomheden. Der sættes dog en grænse for, hvilke oplysninger, der skal gives i årsrapporten, idet virksomheden ikke har pligt til at opgive oplysninger i årsrapporten, som kunne angives bedre et andet sted. Det kan f.eks. være skattemyndigheder, som via skatteopgørelsen får dækket behovet for detaljeret oplysninger om skattebetalinger og lignende.

Regnskabsbrugernes normale informationsbehov kan sammenfattes til at kunne benyttes i tre beslutningssituationer:

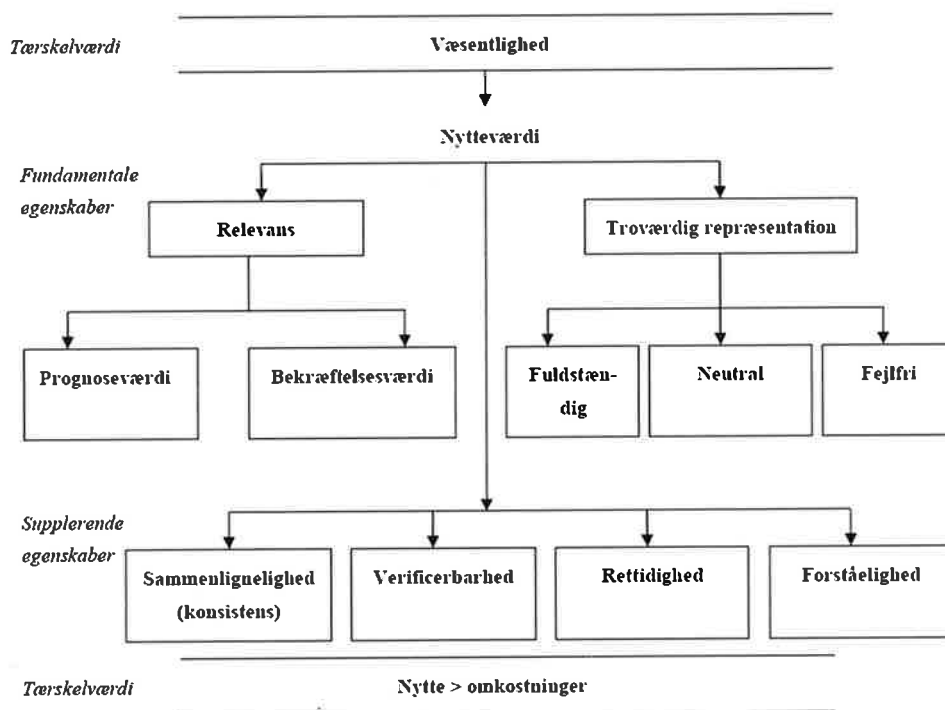
1. regnskabsbrugernes ressourceallokering
2. Ledelsens forvaltning af virksomhedens ressourcer
3. virksomhedens ressourcefordeling

Med hensyn til ressourceallokering vedrører det regnskabsbrugernes beslutninger om, hvilken virksomhed det er mest fordelagtig at investere i, hvor afkastgraden og virksomhedens fremtidige udvikling er elementer, der vil indgå i vurderingen. Det kan også dreje sig om leverandører, der ønsker informationer om virksomhedens fremtidsperspektiver ved indgåelse af en leverandøraftale. Formålet med forvaltningskontrollen er at sætte regnskabsbrugerne i stand til at vurdere, om ledelsen har forvaltet virksomhedens ressourcer på en hensigtsmæssig måde. Den sidste beslutningssituation er i forbindelse med ressourcefordeling, hvor formålet er at give regnskabsbrugerne mulighed for at træffe beslutninger i forhold til, hvordan virksomheden fordeler sine midler til de forskellige interessegrupper. Der kan i denne forbindelse eksempelvis være tale om hvor meget af overskuddet, der kan uddeles til ejerne.

Disse beslutningssituationer antages således at dække de mest betydelige behov for regnskabsbrugerne.

4.3.2 REGNSKABETS KVALITATIVE EGENSKABER - BEGREBSRAMMENS 2. NIVEAU

Begrebsrammens niveau 2, består af flere egenskaber, som er illustreret i denne figur:

Kilde: Jens O. Elling, Finansiell rapportering – teori og regulering

De kvalitative egenskaber består af flere elementer i niveau 2, hvor de to fundamentale er *relevans* og *troværdig repræsentation*. Derudover er sammenlignelighed også en vigtig egenskab, som supplerer nytteværdien af regnskabet.

I de følgende afsnit gennemgår vi disse tre egenskaber, idet opfyldelsen af disse krav i begrebsrammens niveau 2 er en forudsætning for at kunne opfylde brugernes behov.

Relevans

Ved relevant information forstås som information der har indflydelse på regnskabsbrugernes beslutning ift. de tidligere nævnte beslutningssituationer¹⁸. Man kigger ofte på, om regnskabsbrugeren havde handlet anderledes, hvis informationen ikke var med.

¹⁸ Ressourceallokering, forvaltningsallokering, ressourcefordeling

Der indgår tre komponenter i dette begreb, som er aktualitet, prognoseværdi og feedbackværdi.

Aktualitet af de givne informationer i regnskabet er meget vigtige, idet regnskabsbrugere ikke kan træffe beslutninger, hvis informationerne ikke er aktuelle.

Prognoseværdien skal øge regnskabsbrugernes mulighed for at kunne forudsige, hvordan udfaldet bliver i fremtiden ude fra de tidligere og aktuelle begivenheder.

Feedbackværdien har mere fokus på "fortiden", mens prognoseværdien ser fremadrettet.

Formålet med feedbackværdien er at kunne sætte regnskabsbrugeren i stand til at vurdere de tidligere forventninger ift. realiteten. Dette danner grundlag for forventninger til fremtiden.

Virksomhederne har dog fået mulighed for at begrænse informationer, såfremt omkostningerne ved fremskaffelse af disse, overstiger de fordele regnskabsbrugere har ved at få disse oplysninger. Ligeledes er det tilladt at begrænse oplysningerne, hvis disse informationer kan skade virksomhedens konkurrenceevne. Derudover kan uvæsentlige oplysninger udelades, dog er det vigtigt at understrege, såfremt en række oplysninger tilsammen er væsentlige, selvom de hver for sig er uvæsentlige, skal de nævnes.

Troværdig repræsentation

Det andet krav, der skal være opfyldt for, at regnskabsbrugere har nytte af informationen, er at den skal være pålidelig. For at informationen er pålidelig, skal den være verificerbar og valid. Ved verificerbarhed forstås, at det skal være muligt for regnskabsbrugere at efterprøve informationen og valid indebærer, at den skal afspejle virkeligheden så godt som muligt.¹⁹

I begrebsrammen indgår fire krav, som definerer pålidelighed. Disse er 'indhold frem for formalia', neutralitet, fuldstændighed og forsigtighed.

De grundlæggende forudsætninger, som er defineret i årsregnskabslovens §13, er de tre førstnævnte krav fra begrebsrammen medtaget, mens forsigtighed ikke regnes som et kvalitetskrav i årsregnskabsloven. Baggrunden for dette er, at forsigtig anses som en begrænsning i relevans til pålidelighed. Men det er ikke ensbetydende med at kravet om forsigtighed overhovedet ikke indgår i ÅRL. Den er dog blot nævnt under betingelserne for indregning.

¹⁹ Regnskabsrådet rapport om Revision af Årsregnskabsloven, side 51-52

- Der lægges størst vægt på pålideligheden i de transaktionsbaserede regnskaber. Hvorimod i de værdibaserede regnskaber lægges der større vægt på, at regnskabsbrugere ikke blot får verificerbar oplysninger, men også et billede af den aktuelle situation virksomheden står i, og som er mest relevant for regnskabsbrugere. Dette betyder at pålideligheden ikke er fokuspunkt ved værdibaserede regnskaber. Derimod er relevans langt vigtigere.

Det er vigtigt at der fremstilles en neutral fremstilling, som vil sige, at den er objektiv vedrørende valget og præsentation af den finansielle information. Der må derfor ikke fremhæves, tilbageholdes eller manipuleres med informationerne, for at styre udfaldet.

Sammenlignelighed

Sammenlignelighed er et supplerende egenskab, men er også oftest vigtig, for at opfylde regnskabsbrugernes behov. Definitionen af sammenlignelighed er at de forskellige virksomheders regnskaber kan sammenlignes, som er mest aktuelt under fordeling af ressourcer. Et eksempel kan være, når investorerne skal indskyde kapital i form af køb af aktier, er det muligt for dem at kunne sammenligne de pågældende virksomheders regnskab, og dermed bedre kunne træffe beslutninger.

Sammenlignelighed gælder også for virksomhedens eget regnskab, som skal kunne sammenlignes fra år til år. Derfor skal regnskabsperioden år for år være af samme længde. Dette medfører at der som udgangspunkt skal være kontinuitet. Et andet eksempel kan også være indregning af forskellige aktiver skal være baseret på den samme metode hvert år. Selvfølgelig skal det dog fortsat være muligt, at ændre metoderne, da hensigten med dette krav ikke er at fastholde en given metode for enhver pris.

4.3.3 DEFINITIONER AF REGNSKABETS ELEMENTER - BEGREBSRAMMENS 3. NIVEAU

Definitionerne i årsregnskabsloven er primært rettet mod balancen, idet indtægter og omkostninger således er defineret med udgangspunkt i aktiver og forpligtelser. Alle poster i regnskabet skal klassificeres under disse definitioner, og regnskabet må således kun indeholde poster, der overholder disse definitioner. Dette indebærer således, at definitionerne får stor betydning i forhold til regnskabets opbygning og dermed også regnskabsbrugernes nytteværdi. Følgende er en kort beskrivelse af de respektive definitioner:

Aktiver (assets) : En kontrolleret ressource som følge af tidligere begivenheder, som kan udnyttes økonomisk i fremtiden til fordel for virksomheden

Forpligtelser (liabilities): En aktuel forpligtelse, som vedrører tidligere begivenheder, hvis indfrielse forventes at medføre afståelse af fremtidige økonomiske fordele.

Egenkapital (equity): Forskelsværdi, som fremkommer ved at fratrække alle aktiver fra alle forpligtelser.

Indtægter (income) : En stigning i økonomiske fordele i regnskabsåret i form af tilgang eller værdistigning af aktiver. Kan også skyldes fald i forpligtelser, som dermed medfører vækst i egenkapitalen. Dog er indskud fra ejere ikke medregnet heri.

Omkostninger (expenses): Fald i økonomiske fordele i regnskabsåret i form af afgang eller værdiforringelse af aktiver. Kan også skyldes påtagelse af forpligtelser, som dermed medfører fald i egenkapitalen. Udlodning af udbytter er ikke medregnet heri.

Totalindkomst (comprehensive income): Ændring i egenkapital som følge af begivenheder og forhold, som ikke stammer fra transaktioner med ejerne. Disse omfatter alle ændringer i egenkapital, uanset om disse er realiseret eller urealiseret.

4.3.4 INDREGNING OG MÅLING - BEGREBSRAMMENS 4. NIVEAU

Med hensyn til indregning af regnskabets elementer gælder det, at betingelserne for indregning af aktiver og forpligtelser skal sikre, at informationen lever op til de generelle kvalitetskrav, dvs. at de er relevant og pålidelig. I den forbindelse er sammenlignelighed sekundært. Ifølge årsregnskabslovens § 33, stk. 1 og 2 skal aktiver og forpligtelser kun indregnes, når det er:

1. sandsynligt, at virksomheden vil modtage de økonomiske fordele henholdsvis afgive økonomiske ressourcer
2. værdien af aktiverne henholdsvis værdien af forpligtelserne kan måles pålideligt. Måling hænger tæt

sammen med indregning, da der i forhold til indregningen er forudsat, at aktivet eller forpligtelsen kan måles til en værdi, der er relevant og pålidelig. Måling er således et udtryk for, hvilken værdi de pågældende elementer kan indregnes til i årsregnskabet.²⁰ Eftersom den nye årsregnskabslov i højere grad tager udgangspunkt i den værdibaserede regnskabsteori, er det hensigten, at der i stigende omfang skal ske måling til dagsværdi.

4.3.5 KLASSIFIKATION - BEGREBSRAMMENS 5. NIVEAU

Det sidste niveau i begrebsrammen er klassifikation, og formålet er at organisere posterne i begrebsrammens øvrige niveauer bedst muligt. Der foretages en klassifikation indenfor resultatopgørelsen, balancen og pengestrømsopgørelsen.

Dette hjælper regnskabsbrugerne bedre til at placere sine ressourcer bedst muligt og for at vurdere ledelsens forvaltning af virksomheden. Klassifikationen bør derfor give brugerne et indtryk af strukturen i virksomheden, virksomhedens forretningsidé og de risici som den er udsat for.

4.3.6 GRUNDLÆGGENDE FORUDSÆTNINGER

En af de grundlæggende forudsætninger der skal være opfyldt for at sikre en høj informationsværdi af årsregnskabet er, at det skal være præget af **klarhed**. Der skal altså ikke være tvivl om hvordan årsrapporten skal tolkes, og den skal være overskuelig og forståelig for regnskabsbrugeren.

Substans går forud for formalia. Informationerne skal vise de reelle og faktiske forhold, og dette vægtes højere end eventuelle formalia. Som eksempel skal man vise en mellemregning med en tilknyttet virksomhed særskilt i virksomhedens balance, selvom denne mellemregning måske er opstået som følge af salg mellem virksomhederne. Teknisk set vil mellemregningen da være udtryk for en debitorsaldo, men da indholdet skal vægtes højere og da det en tilknyttet virksomhed, skal tilgodehavendet vises som sådan.

Væsentlighed betragtes også som en af de grundlæggende forudsætninger for aflæggelse af en årsrapport jf. Årsregnskabsloven. Dette indebærer både væsentlighed set på et givent forhold, men også flere forhold samlet set. Hvis en transaktion ikke vurderes at have betydning for sig selv, men at den sammen med andre

²⁰ Regnskabsrådets rapport om Revision af Årsregnskabsloven, side 57-58

forhold vil have betydning for regnskabsbrugerens beslutningstagen, skal denne medtages i årsregnskabet. Dette hænger sammen med kvalitetskravet omkring relevans.

Årsregnskabet skal endvidere som udgangspunkt aflægges under den grundlæggende forudsætning af **going concern**, som vil sige at virksomheden skal forvente at kunne fortsætte sin drift. Herunder også drift af de forskellige aktiviteter. I modsat fald skal det tydeligt fremgå af årsregnskabet og indregning og måling, samt klassifikation og opstilling skal tilpasses det faktum, at der forventes at ske afvikling heraf. I praksis vil det sige, at hvis virksomheden forventer at lukke, skal alle værdier i regnskabet opgøres til realisationsværdi, altså den værdi, som de forventes at kunne afvikles med. Vurderingen af hvorvidt en virksomhed har going concern problemer skal minimum dække en 12 måneders periode fra statusdagen.

Derud over er der krav om **neutralitet**, som betyder at informationerne i årsregnskabet skal være objektive og skal vises, uanset hvilken indvirkning den har på regnskabet. Det indebærer også at posteringerne skal periodiseres, så de medtages i det regnskabsår de vedrører.

Derudover skal indregningsmetoder og målegrundlaget i årsregnskabet have **konsistens**. Dette indebærer at virksomheden skal anvende samme metode til indregning og måling indenfor samme kategori; et eksempel kan være hvis virksomheden har kapitalandele i tillknyttede virksomheder. Her skal de alle måles ensartet (fx til indre værdi, hvis disse årsregnskaber vel at mærke alle er revideret). Det betyder dermed, at virksomheden ikke bare kan vælge at måle én kapitalandel til indre værdi og én anden til kostpris, da regnskabsbrugerne forventer konsistens i behandlingen og visningen af information i årsregnskabet.

Årsregnskabsloven indeholder endvidere en grundlæggende forudsætning om **bruttoværdi**. Denne bestemmelse dækker over, at virksomheden skal måle og indregne hver transaktion, begivenhed og værdiændring hver for sig – og ikke samlet. Dette kan for eksempel illustreres ved at se på investeringsejendomme. Hvis porteføljen af investeringsejendomme samlet set ikke viser tegn på værdiforringelse, kan man umiddelbart tro, at man ikke skal foretage sig yderligere. Dog skal man her vurdere og måle hvert aktiv (eksempelvis hver ejendom), for sig og det kan i sidste ende give et andet billede.

Til sidst skal der være en formel **kontinuitet** i årsregnskabet, som sikrer at primo og ultimo værdier stemmer.

Årsregnskabsloven § 13, stk. 2 oplyser endvidere, at der skal være tale om en reel kontinuitet. Uddybende betyder dette, at man ikke må ændre i regnskabsår, indregningsmetode, målegrundlag, opstilling eller lignende fra år til år. Man skal med andre ord fortsætte som altid, så der er en ensartethed i årsregnskabet. Dette kan dog fraviges, hvis en ændring kan resultere i et mere retvisende billede. Såfremt man afviger fra tidligere regnskabspraksis bør det synliggøres i årsregnskabet, for eksempel ved tilretning af sammenligningstal. Dette vil øge informationsværdien, da regnskabsbrugeren derved nemmere vil kunne vurdere en virksomheds eventuelle udvikling m.v. Kravet om reel kontinuitet betyder dog også, at en virksomhed ikke konstant må skifte anvendt regnskabspraksis eller lignende. Der skal være kontinuitet i regnskabsaflæggelsen, da konstante ændringer nemt kan være med til at forvirre regnskabsbrugeren.

4.4 DAMVAD – ”UNDERSØGELSE AF BRUGEN AF ÅRSRAPPORTER FOR MINDRE VIRKSOMHEDER”

Undersøgelsen blev iværksat i forbindelse med lovforslaget til ændringerne i årsregnskabsloven, hvor fokus især har været på de mindre virksomheder. Undersøgelsen er foretaget ud fra regnskabsbrugernes synspunkt, og er bygget på mindre virksomheder, som er forpligtet til at aflægge årsrapport efter gældende lovgivning.

Analysen ser på årsrapportens brug og betydning, samt anvendelse af denne hos brugerne.

806 besvarelser fra eksterne brugere er grundlaget for denne analyse. Regnskabsbrugerne er opdelt i 10 kategorier:

Analytikere (44)	Analytikere (53)	6,6%
Journalister (9)		
Banker (74)		
Kreditinstitutioner (5)	Kreditinstitutioner (89)	11,0%
Kreditvurderings- eller kreditoplysningsbureau (10)		
Kunder eller samarbejdspartnere (307)	Samarbejdspartnere (393)	48,8%
Leverandører (86)		
Offentlige myndigheder (42)	Myndigheder (42)	5,2%
Private investorer (149)	Investorer (229)	28,4%
Professionelle investorer (80)		
Total (806)		100%

Kilde: DAMVAD, 2014

Figuren viser at investorerne og samarbejdspartnere er dem der dominerer i undersøgelsen.

Oplysninger som kommer fra årsrapporten, anses for meget troværdige og af høj kvalitet, dette gælder især for de årsrapporter, som indeholder en revisionspåtegning.

Deltagerne er blevet spurgt til, hvad formålet med deres brug af årsrapporter er. Her har de fleste besvaret, at de vil vurdere den løbende drift og soliditet i virksomhederne. Hvorimod 22% har svaret, at de ønsker vurdering af fremadrettede vækstpotentialer.

Deltagerne er også blevet spurgt, hvorvidt årsrapporten danner grundlag for deres økonomiske beslutningstagen, samt om de indhenter supplerende oplysninger på anden vis.

Deltagerne fik 5 svarmuligheder, som er følgende:

På en skala fra 1-5, hvor 1 er "sjældent eller aldrig", 2 er "sjældent", 3 er "jævnligt", 4 er "ofte" og 5 er "meget ofte".

Med et resultat på 3,37 betyder det, at respondenterne jævnligt til ofte benytter årsrapporten som grundlag for økonomiske dispositioner, mens et resultat på 3,44 angiver, at de jævnligt til ofte indhenter yderligere oplysninger end årsrapporten i forbindelse med økonomiske dispositioner.

Dette er indikation på, at der i mange situationer for regnskabsbrugerne ikke er nok informationer i årsrapporten til at skabe et nuanceret billede af virksomhedens realiserede og forventede udvikling. Det kan bl.a. begrundes, at årsrapporter er bygget på historiske fakta, og sjældent viser de fremtidige prognoser.

Derfor er regnskabsbrugerne oftest nødsaget til at tage direkte kontakt til ledelsen, analyserer markedsanalyser samt andre oplysninger.

Efterfølgende har DAMVAD adspurgt deltagerne omkring brugen og værdien af seks informationskilder.. For brugen angives 1 som "aldrig eller meget sjældent", 2 som 'sjældent", 3 som 'jævnligt", 4 som "ofte" og 5 som 'meget ofte", mens 1 for værdien angives som "meget lav værdi", 2 som "lav værdi", 3 som "middel", 4 som "høj værdi" og 5 som "meget høj værdi".

Resultatet af dette er illustreret i følgende figur:

	Brug	Værdi	Betydning
Årsrapporten	3,84	3,99	7,83
Personlig kontakt til ledelsen	3,10	3,91	7,01
Virksomhedens hjemmeside	3,68	3,10	6,78
Andre informationskilder (herunder fx sociale medier)	2,54	2,47	5,97
Databaser fx Danmarks Statistik, Experian, Bloomberg eller Yahoo Finance	2,46	2,91	5,37
Budgetter og investeringskalkuler fra virksomheden	2,63	3,34	5,20

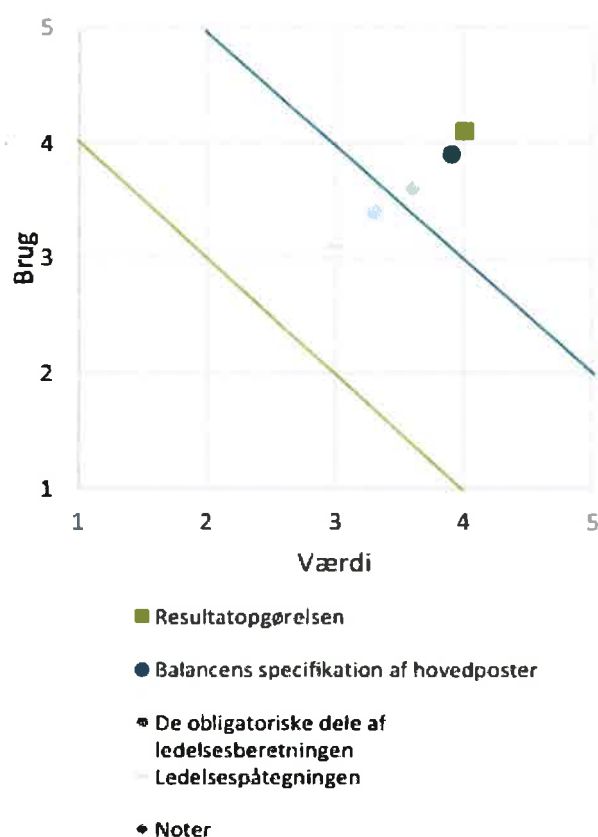
Kilde: DAMVAD, 2014

Årsrapporten har fået den højeste scor, som bekræfter at årsrapporten er den meste værdifulde informationskilde. Anden pladsen er gået til personlig kontakt til ledelsen, som er næsten lige så værdifuld som årsrapporten.

Respondenterne er desuden blevet spurgt til om specifikke elementers brug og værdi i årsrapporten. Nedenstående figur viser de enkelte elementers værdi. Figuren skal forstås således, at, at de skrå streger inddeler elementer i henholdsvis lav, middel og høj værdi. Ligger et punkt under den nederste skrå streg, så er punktet af lav værdi, men et punkt mellem de to skrå streger angiver middel værdi og et punkt over den øverste skrå streg angiver høj værdi.

FIGUR 3.12

Brugernes vurdering af brugen og værdien af specifikke elementer i årsrapporter for mikrovirksomheder

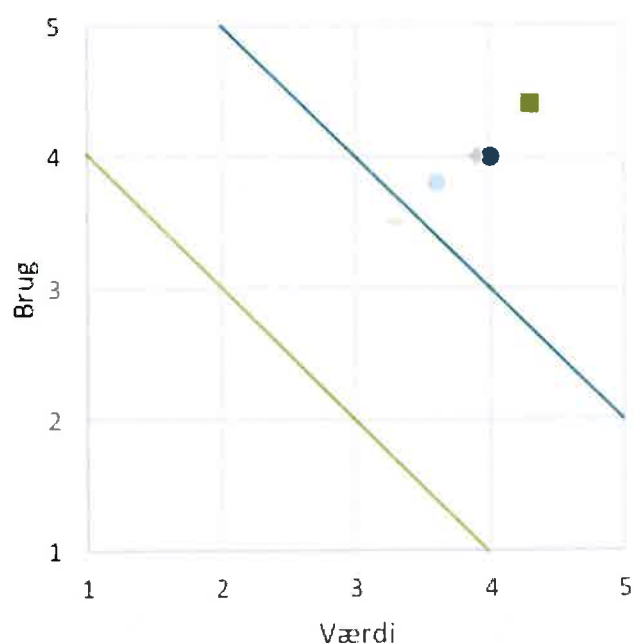
Kilde: DAMVAD, 2014

Her tillægges resultatopgørelsen og specifikation af balancens hovedposter en stor værdi hos mikrovirksomhederne, og noget som bliver brugt ofte. Disse elementer er vigtige for forståelsen af regnskabet, blandt andet fordi de er opstillet efter skemaregler, som gør oplysninger mere overskuelige, samt lettere at sammenligne med andre regnskaber.

Noterne er også tillagt en høj værdi, mens ledelsesberetningen har fået en middel værdi.

Ledelsespåtegningen er også blevet kategoriseret som værende middel, og påviser at den har en værdi for regnskabsbrugerne. Den er naturligt nok ikke værende høj, da en ledelsespåtegning alene ikke kan give nok information til regnskabsbrugerne, hvorfor resultatopgørelsen og balancen har langt højere værdi. Men dette er ikke ensbetydende med, at virksomheder med én ledelsesmedlem bør have mulighed for at fjerne den fra årsrapporten. Virksomheder som vil benytte sig af denne mulighed, vil forringe informationsværdien i årsrapporten.

Brugernes vurdering af brugen og værdien af specifikke elementer i årsrapporter for små virksomheder

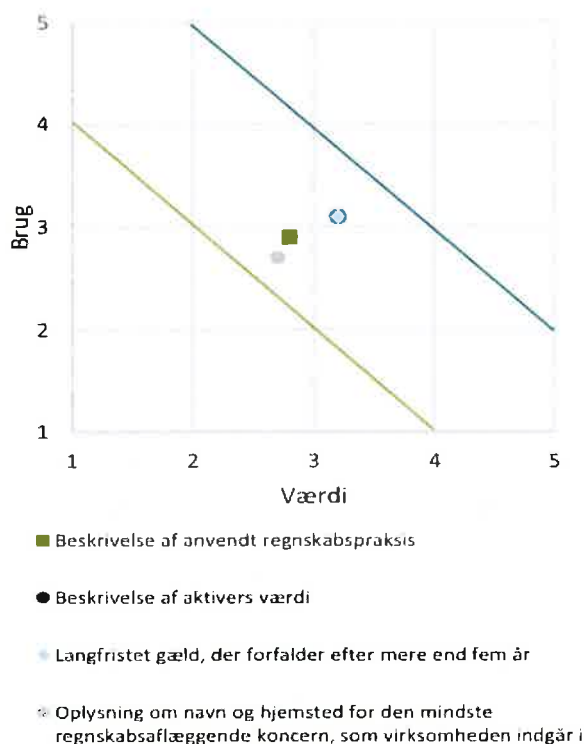
- Resultatopgørelsen
- Balancens specifikation af poster som div. aktiv klasser
- De obligatoriske dele af ledelsesberetningen
- Ledelsespåtegningen
- ◆ Noter

Denne figur illustrerer hvorledes de forskellige elementer tillægges af værdi hos de små virksomheder. Her er det tydeligt at se, at alle elementer har højere værdi ift. mikrovirksomheder. Dette kan nok forklares med at de små virksomheder tillægges højere krav, end mikrovirksomheder, hvorfor regnskabsbrugerne antager at der er brugt et mere omfattende regnskabsmateriale til udarbejdelse af årsrapporten.

Fælles for begge virksomheder er dog, at alle elementer er relevante for regnskabsbrugerne, hvorfor ingen af disse elementer bør udelades. Udeladelse vil blot medføre fald i informationsværdien.

Deltagerne er også blevet interviewet, hvor det er blevet fremhævet flere gange at resultatopgørelsen og balancen tillægges stor værdi, da disse er baseret på faktuelle oplysninger. Hvorimod ledelseberetning oftest er subjektiv, og genbruges år efter år. Ledelsen har ofte også mulighed for at manipulere med oplysningerne, ved at fremhæve eller opstille oplysningerne, hvorfor disse sjældent kan være objektive.

Brugernes vurdering af brugen og værdien af noteoplysninger i årsrapporter for mikrovirksomheder

Kilde: DAMVAD, 2014

Figuren foroven viser hvordan fire noteoplysninger i mikrovirksomheder opfattes af regnskabsbrugerne. Der er tale om at beskrivelse af anvendt regnskabspraks, beskrivelse af aktivers værdi, langfristet gæld, der forfalder efter mere end fem år, samt oplysninger om navn og hjemsted for den mindst regnskabsaflæggende koncern, som virksomheden indgår i, har en middel værdi.

I den nye ÅRL er kravene vedrørende anvendt regnskabspraksis, aktiverens værdi og langfristet gæld blevet ophævet. Dette virker uhensigtsmæssigt, at fjerne disse fra årsrapporterne, idet det igen vil forringe informationsværdien. Regnskabsbrugerne har yderligere vurderet at der fremover vil kræve flere ressourcer til at kunne fremskaffe de oplysninger, som ikke længere fremgår af årsrapporten.

Hvilken værdi vil en oplysning om det gennemsnitligt antal ansatte i virksomheden have for dig?

Kilde: DAMVAD, 2014

Oplysninger om antal ansatte har en høj værdi hos de fleste deltagere. 49 % mener at denne oplysning er af meget høj eller værdi. Hvorimod 17 % har besvaret at den har lav eller ingen værdi. De resterende har ingen mening omkring denne oplysning.

Næsten halvdelen af deltagerne har vurderet oplysninger omkring antal ansatte, som være høj eller

meget høj. Denne oplysning er ikke længere et lovkrav i den nye ÅRL, som endnu en gang virker uhensigtsmæssigt at fjerne.

Generelt er brugerne af den mening, at de ønsker størst mulig gennemsigtighed i årsrapporten, uden at skulle gå på kompromis med oplysningerne i årsrapporten.

Regnskabsbrugernes største frygt er, at ved at reducere de administrative byrder for virksomheder, i sidste ende vil koste regnskabsbrugere flere ressourcer på at indsamle informationer på anden vis.

5. ANALYSE AF ÆNDRINGERNE TIL NY ÅRSREGNSKABSLOV I FORHOLD TIL BEGREBSRAMMEN

I tidligere kapital har vi gennemgået de ændringer der er foretaget vedrørende regnskabsklasse B, samt teorien bag begrebsrammen. Derudover har vi behandlet DAMVAD's undersøgelse vedrørende brugen af årsrapporter for mindre virksomheder.

I følgende kapital vil vi med udgangspunkt i tidligere nævnte ændringer samt fokus på de kvalitative egenskaber, vurderer hvorledes disse påvirker regnskabsbrugernes beslutningsgrundlag.

Vi vil foretage analysen efter følgende rækkefølge:

- Indførelse af maksimumharmonisering
- Forøgelse af størrelsesgrænser
- Ændring af opgørelse af nettoomsætning
- Krav om ledelsespåtegning ophæves
- Krav om ledelsesberetning indføres
- Indførelse af mikrovirksomheder
- Årlig revurdering af anlægsaktiver
- Afskrivning af immaterielle aktiver
- Hensatte forpligtelser til omskstruktur
- Indregning af forslag til udbytte

Vi vil fokusere på de kvalitative karakteristika for nyttig information, som vi vurderer er relevante for det enkelte ændring, hvorfor de karakteristika som ikke menes at have relevans for ændring ikke kommenteres.

5.1 INDFØRELSE AF MAKSIMUMHARMONISERING

I det nye ÅRL er der som nævnt tidligere indført maksimumharmoniseringsregel for små virksomheder, som skal sikre at medlemsstaterne ikke bebyrder virksomhederne med yderligere notekrav, end dem der er pålagt af regnskabsdirektivet. I den forbindelse er en række oplysningskrav udeladt for små virksomheder, og dermed ikke længere et krav efter den nye årsregnskabslov. Derudover er der også indført nye notekrav som følge af maksimumharmoniseringen for små virksomheder.

Relevans

I 2014 har DAMVAD på vegne af Erhvervsstyrelsen foretaget en undersøgelse, hvis formål var at undersøge brugen af årsrapporterne for de små virksomheder. Her lægges der især vægt på, at noteoplysningerne har en stor værdi for regnskabsbrugere, især investorer, banker, og kreditinstitutter.²¹ Baseret på denne konklusion, kan det være risikabelt, hvis Erhvervsstyrelsen skærer alt for meget ned på disse krav. Konsekvenserne kan være, at virksomheden alligevel er nødt til at give oplysninger til regnskabsbrugeren på anden vis, hvorved de ikke opnår den ønskede besparelse.

5.1.2 EGENKAPITALOPGØRELSE

En af lempelserne i maksimumharmoniseringsreglen er, at det ikke længere er et krav, at virksomheder i regnskabsklasse B skal udarbejde en egenkapitalopgørelse. Det vurderes, at regnskabsbrugeren i den situation bliver stillet dårligere, da en sådan udeladelse vil betyde, at regnskabsbruger ikke får indblik i de bevægelser, der har været på egenkapitalen i årets løb. Det vurderes at virksomhederne vil kunne drage fordel af at give oplysningerne i en frivillig note eller en separat egenkapitalopgørelse. Udover relevans bliver *relevans* forringet, i og med regnskabsbrugeren ikke længere kan følge med i bevægelserne på egenkapitalen. Derved udelades den komplette information, hvilket også er en svækkelse af den troværdige repræsentation.

Når en egenkapitalopgørelse i fremtiden udelades, vil det vanskeliggøre for regnskabsbrugeren at sammenligne egenkapitalopgørelser. Der er fortsat krav op opgørelsen for regnskabsklasse C og D, men eftersom den er ophævet for regnskabsklasse B, vil det være vanskeligt at sammenligne virksomheder tværs over klasserne. Dette medfører derfor også en forringelse af *sammenligneligheden*.

5.1.3 OPLYSNINGSKRAVET OM TILGODEHAVENDER OG SIKKERHEDSSTILLELSER

Oplysningskravet om tilgodehavender og sikkerhedsstillelser i et eventuelt moderselskab, er ej heller et krav fremover, dog er kravet fortsat gældende for virksomheder i regnskabsklasse C. Undlader virksomheder at oplyse om tilgodehavende eller sikkerhedsstillelser for ledelsesmedlemmer eller personer med nær tilknytning i en eventuel modervirksomhed, vurderes det, at relevant information for regnskabsbrugeren udelades. Information kan være relevant for regnskabsbrugeren i forbindelse med en vurdering af, hvilke interesser ledelsen har i virksomheden og den fremtidige drift.

²¹ DAMVAD: Undersøgelse af brugen af årsrapporter, juni 2014, side 7.

Derudover får brugeren fremover sværere ved at stille ledelsesmedlemmer og personer med nær tilknytning til ansvar.

Tærskelværdi

Virksomhederne kan forvente en række besparelser ved indførelsen af lempelserne for små virksomheder som følge af maksimumharmoniseringsreglen, da de ikke længere skal bruge ressourcer på nær så mange oplysningskrav som tidligere.

Det er efter vores vurdering, nødvendigt at overveje hvilke informationsbehov regnskabsbrugere har, inden de gør brug af lempelserne. Vi vurderer, at det overordnet vil påvirke regnskabsbrugernes nytteværdi i negativ retning, når virksomheden undlader oplysninger, som er relevante for regnskabsbrugere. Dette kan meget vel medføre ekstra omkostninger for virksomheden, hvis den i stedet skal give oplysninger på anden vis. En egenkapitalopgørelse er en meget vigtig oplysning, og stiger omkostningsniveauet mere, end nytteværdien, kan det kun forringe vilkårene for virksomhederne, medmindre de fortsat inddrager opgørelsen i deres fremtidige regnskaber.

5.2 FORØGELSE AF STØRRELSESGRÆNSERNE FOR REGNSKABSKLASSER

Relevans

Forøgelsen af størrelsesgrænserne for regnskabsklasserne medfører, at virksomheder risikerer at skifte regnskabsklasse. En række virksomheder, der før var omfattet af regnskabsklasse C mellemstor, vil efter den nye årsregnskabslov være omfattet af regnskabsklasse B. Skiftet i regnskabsklasse medfører, at en række virksomheder vil blive underlagt færre krav til regnskabet og dets oplysninger, hvilket vil medføre, at relevans påvirkes negativt. Samtidig vil flere tidligere klasse C virksomheder kunne undlade at udarbejde et koncernregnskab i fremtiden. De lempeligere krav betyder, at man fremover skal undlade opgørelser og oplysninger, så som pengestrømsopgørelse og egenkapitalopgørelse. Så selvom virksomhederne kommer til at være af den samme størrelse som hidtil, vil årsrapporten indeholde langt færre oplysninger. Virksomheder i regnskabsklasse C, som oftest er meget afhængige af ekstern finansiering, kan forvente at støde ind i konflikt med finansieringsselskaber og aktionærer, når disse er vant til at få langt flere oplysninger. Især egenkapitalopgørelsen er en relevant opgørelse, som brugere nok forventer at se hvert år.

Sammenlignelighed

Sammenligningsgrunden forringes ved skift af en regnskabsklasse, da regnskabet underlægges andre

oplysningskrav. Der vil som eksempel for de virksomheder så er "nedgraderet" til regnskabsklasse B, fremover ikke være opgivet en pengestrømsopgørelse eller egenkapitalopgørelse, hvorfor regnskaberne for sidste år kontra fremover ikke vil være sammenlignelige.

Det er vigtigt for regnskabsbrugeren, at kunne sammenligne regnskaber, da man dermed kan analysere tendenser indenfor de enkelte områder i virksomheden. Dette medfører et stærkere beslutningsgrundlag for regnskabsbrugerne. Som vi nævnte tidligere i opgaven, er størrelsesgrænserne hævet gevaldigt ift. udviklingen i inflationen, idet regeringen har valgt at udnytte de maksimale grænser regnskabsdirektivet har sat. Dette medfører at langt flere virksomheder, end nødvendigt er nødt til at skifte regnskabsklasse.

Tærskelværdi

Erhvervsstyrelsen forventer stor administrative besparelser ved at indføre disse lempelser, idet det er antaget at langt størstedelen af de virksomheder, som falder ned i en lavere regnskabsklasse, også vil gøre brug af lempelsesmulighederne fra denne regnskabsklasse. Virksomheden der rykker ned i en ny regnskabsklasse får mulighed for at følge lempeligere krav, og det anbefales at dette gøres med udgangspunkt i en afvejning af de omkostninger, der er forbundet med at udarbejde informationen, overfor nytteværdien af informationen. Det er langt fra sikkert at virksomhedens kreditorer og leverandører går med til, at virksomhederne undlader oplysninger efter den er indtrådt i en lavere regnskabsklasse. I den situation vil den forventede besparelse betyde en ringere nytteværdi for regnskabsbrugeren, som i givet fald vil efterspørge den udeladte information alligevel. Det vil betyde, at der kommer ekstra udgifter ved udarbejdelsen de forespurgte informationer.

5.2.1 ÆNDRING AF OPGØRELSE AF NETTOOMSÆTNING

Relevans

Denne ændring i ÅRL vil medføre at flere investerings- og holdingsselskaber, vil være nødt til at hoppe en regnskabsklasse op, da finansielle indtægter fremover skal med i opgørelsen af nettoomsætning, i tilfælde af at disse overstiger nettoomsætningen. Dog er dette kun til fastsættelsen af regnskabsklasse, hvorfor indregning og præsentation fortsat er som tidligere.

Flere investerings- og holdingsselskaber har i mange år kunne undgå de skærpede krav vedrørende regnskabsklasse C, ved at kunne placere sig i regnskabsklasse B. Dette har tidligere været muligt, idet finansielle indtægter ikke blev medregnet til opgørelsen af nettoomsætning. Mange af disse

virksomheder har store balancesummer, få ansatte, oftest er det kun ejeren som får vederlag.

Vi vurderer at den fremtidige placering af disse virksomheder, vil komme regnskabsbrugerne til fordel, i form af flere oplysningskrav. Som eksempel vil virksomhedens likviditet kunne vurderes ud fra et pengestrømsopgørelse, som regnskabsbrugeren vil kunne tage med i sit beslutningsgrundlag.

Troværdig repræsentation

Den troværdige repræsentation bliver styrket, idet investerings- og holdingselskaber fremover vil blive placeret mere korrekt ift. Deres størrelser og omsætningsniveau.

Indtægter fra investeringsvirksomhed og finansielle indtægter vurderes at være relevante i den sammenhæng, da en række virksomheder i dag henter langt den største omsætning herfra.

Da virksomheden ligeledes bliver underlagt flere krav ved at skifte op i en højere regnskabsklasse, vil de ekstra informationer styrke den troværdige præsentation af regnskabet.

Sammenlignelighed

Virksomhederne vil i en overgang have svært ved at sammenligne deres egne regnskaber fra tidligere år, idet der fremover vil være andre oplysningskrav gældende for dem.

Men til gengæld, vil virksomheder hvis indtægter hovedsageligt kommer fra investeringsvirksomhed og finansielle indtægter og som efter den nye årsregnskabslov rykker en regnskabsklasse op, vil få et mere sammenlignelig regnskab med andre virksomheder i samme størrelsesorden. Det betyder, at regnskabsbrugeren får lettere ved at sammenligne regnskaber mellem virksomheder, hvis omsætning stammer fra almindelig drift, og virksomheder hvis indtægter stammer fra investeringsvirksomhed eller finansiell virksomhed.

Tærskelværdi

De skærpede krav for disse virksomheder medfører en stigning i beslutningsnytte for regnskabsbrugerne, idet der er flere oplysningskrav fremover. Til gengæld kommer virksomhederne også til at bruge flere ressourcer i forbindelse med udarbejdelsen af årsrapporten. Dette bør dog opveje fordelene ved en større beslutningsnytte for regnskabsbrugerne, da denne mulighed åbner flere døre for virksomhederne i form af eventuelle interesserede investorer, samt bedre vilkår hos pengeinstitutter mm.

5.3 KRAV OM LEDELSESPÅTEGNING OPHÆVES

Troværdig repræsentation

Årsrapportens formål er at give et retvisende billede af virksomhedens aktiver, forpligtelser samt finansielle stilling og resultat. Indtil implementering af det nye ÅRL, har ledelsen skulle underskrive en ledelsespåtegning til årsrapporten. Dette har været med til at styrke årsrapportens troværdighed, idet ledelsespåtegningen har været en dokumentation for, at ledelsen har bevidst foretaget en handling og godkendt årsrapporten. Ifølge den nye ÅRL, er det ikke længere et krav, at virksomheder med kun ét ledelsesmedlem, skal udarbejde en ledelsespåtegning. I praksis kommer det til at fungere således, at indsendelse af årsrapport til Erhvervsstyrelsen, vil blive anset som godkendelse af årsrapporten, på vegne af ledelsen. Vi vurderer at en årsrapport uden ledelsespåtegning vil forringe signalværdien af årsrapporten, samtidig er det vores vurdering at en underskrevet årsrapport giver en højere troværdighed, end blot indsendelse af årsrapporten. Ved at fjerne ledelsespåtegningen, har Erhvervsstyrelsen givet virksomheder med én ledelsesmedlem mulighed for ikke at tage ansvaret for årsrapporten, hvorved pålideligheden af årsrapporten svækkes. Principielt set har ledelsen fortsat ansvaret for regnskabsaflæggelsen, men det skal ikke tilkendes gives med en ledelsespåtegning fremover.

Revelans

Ledelsespåtegningen vurderes til at have stor relevans for årsrapporten, da den styrker pålideligheden af denne og derved påvirker regnskabsbrugerens beslutningsnytte. En ledelsespåtegning i årsrapporten giver et stærkt signal om, at ledelsen har taget aktiv stilling til godkendt årsrapporten og oplysningerne giver et retvisende billede af virksomheden. Man kan roligt sige, at en ledelsespåtegning kan sammenlignes med et kvalitetsstempel af årsrapporten, og et redskab for regnskabsbrugeren til vurdering af årsrapporten.

Tærskelværdi

Erhvervsstyrelsens TER²² har tilbage i 2015 anslået at en ophævelse af krav til ledelsespåtegning, vil medføre en besparelse på 192,9 mio. kr.²³ Erhvervsstyrelsen har samtidig vurderet, at ca. 70% af påvirkede virksomheder, vil udnytte denne mulighed, da Erhvervsstyrelsen ikke mener at

²² TER = Team effektiv regulering

²³ Lovforslag til ny ÅRL, 2015, side 38

ledelsespåtegningen giver brugbar oplysninger til regnskabsbrugeren.

Vores mening er at den anslåede besparelse er sat alt for høj, ift. Hvor mange ressourcer der forbruges til udarbejdelse af ledelsespåtegning. En ledelsespåtegning kræver ikke mere end en underskrift, da påtegningen oftest kan genbruges hvert år. Taget i betragtning af hvor lang tid en underskrift tager, kontra de besparelser TER har fremlagt, hænger ikke rigtigt sammen.

Hvis vi derimod antager, at den anslåede besparelse er realistisk, bør der vægtes op mod nytteværdien af et underskrevet ledelsespåtegning for regnskabsbrugeren. Vi vurderer også, at revisorerne ikke vil understøtte en årsrapport, som ikke er underskrevet af ledelsen.

Ledelsespåtegning er også redskab til revisorerne, idet de bedre kan dokumentere ledelsens godkendelse med en underskrift.

5.4 KRAVET OM LEDELSESBERETNING GENINDFØRES

Forståelighed

Ledelsesberetning er igen indført som krav til virksomheder i regnskabsklasse B. Formålet med ledelsesberetning er, at beskrive virksomhedens aktiviteter og økonomiske forhold, da dette giver regnskabsbrugeren et bedre indblik i virksomheden. Ledelsen har frit spil til at oplyse al slags oplysninger, så som årsagssammenhænge, som dermed danner et bedre grundlag for beslutningstagen. I det nye ÅRL, Der genindføres igen et krav til virksomheder i regnskabsklasse B, om at årsrapporten skal indeholde en ledelsesberetning, som beskriver virksomhedens væsentlige aktiviteter og eventuelle væsentlige ændringer i virksomhedens aktiviteter og økonomiske forhold. Dette vurderes at være med til at fremme regnskabsbrugerens forståelse af de økonomiske tal, idet regnskabsbrugeren derved får oplysninger, der ellers ikke ville være tilgængelig i regnskabet. I ledelsesberetningen vil regnskabsbrugeren f.eks. kunne få forklaret nogle årsagssammenhænge og derved have et væsentlig bedre grundlag at træffe beslutningerne ud fra. Ifølge ÅRL kan virksomheden også vælge at give alle oplysningerne i noter, men vores vurdering er, at en ledelsesberetning har en mere central placering ift. noterne, som oftest ligger bagerst i rapporten.

Relevans

Ledelsesberetningen kan have betydning for regnskabsbrugerens beslutninger, idet ledelsen blandt andet beskriver forhold, som ellers ikke ville fremgå af årsrapporten. Oplysningerne i ledelsesberetningen kan give regnskabsbrugerens bedre forudsætninger til at danne et billede af

fremtiden, og informationerne har derfor prognoseværdi. Tilsvarende kan oplysningerne i ledelsesberetningen også bekræfte tidligere forventninger til fremtiden, og har derfor også en feedbackværdi.

Tærskelværdi

Ledelsesberetning er ikke omfattet af revision i modsætning til noterne i regnskabet, og det vurderes derfor, at omkostningerne forbundet med at give oplysningerne i ledelsesberetningen frem for noterne vil falde. Samtidig får oplysningerne en mere central placering i årsrapporten, hvilket vil øge årsrapportens nytteværdi for regnskabsbrugeren. Dette betyder altså færre omkostninger sammenholdt med en større beslutningsnytte for regnskabsbruger.

5.5 MIKROVIRKSOMHEDER

Troværdig repræsentation

Mikrovirksomheder er indført som en regnskabsklasse i den nye ÅRL. Formålet med dette er, at lette de administrative byrder for de små virksomheder, ved at indføre færre oplysningskrav for disse virksomheder. Det fremgår eksempelvis, at virksomhederne, så længe de følger kravene i regnskabsklassen, opfylder kravet om retvisende billede, faktisk kan undvære at give yderligere oplysninger. Dette gælder også selv om kravet om retvisende billede faktisk ikke er opnået. Pr. definition giver regnskabet et retvisende billede, hvis blot kravene til mikrovirksomhed er opfyldt. Dette vurderes at kunne give store problemer for regnskabsbrugerens tillid til troværdigheden af årsrapporten.

Regnskabets troværdighed vil blive svækket, hvis der ikke længere kræves flere oplysninger for at give regnskabet et retvisende billede. Dette vil i sidste ende, påvirke regnskabsbrugerens beslutningsgrundlag. Regnskabet risikerer at miste informationsværdien, og kan ende i at give yderligere oplysninger til regnskabsbrugeren på en anden vis. Dette vil medføre yderligere omkostninger, og formålet med at lette de administrative byrder, vil i sidste ende have modsat effekt.

Vi vurderer personligt, at ved at ophæve flere af de oplysningskrav, der indtil nu har været obligatoriske, vil være uhensigtsmæssig, og vil påvirke kvaliteten af årsrapporten negativt.

Tærskelværdi

De færre oplysningskrav til virksomheder tilhørende mikrovirksomheder, har store konsekvenser for årsrapportens troværdige repræsentation. Årsrapportens formål har altid været, at give et retvisende billede, men efter implementering af de nye krav, svækkes den troværdige repræsentation gevaldigt, og årsrapporten kan i sidste ende være værdiløs.

Beslutningsgrundlaget vil være meget tyndt for regnskabsbrugeren, som følge af disse ændringer. Så selv om de administrative byrder vil falde meget i forbindelse med udarbejdelse af årsrapporten, kan disse fordele ikke opveje ulemperne ved en værdiløs årsrapport, som regnskabsbrugeren ikke kan bruge. I sidste ende vil regnskabsbrugerne forlange yderligere oplysninger, heriblandt bankerne og investorerne, og besparelsen vil dermed forsvinde.

5.5.1 UNDTAGELSER FOR MIKROVIRKSOMHEDER

5.5.2 ANVENDT REGNSKABSPRAKIS

Relevans

Anvendt regnskabspraksis fremmer forståelsen af årsrapporten, og er derfor en meget relevant information for regnskabsbrugere. Vi er derfor uforstående overfor, hvorfor man har valgt at ophæve dette krav for mikrovirksomheder. Mikrovirksomheder er fremover pålagt at indregne aktiver og forpligtelser til kostpris, men der kan stadig være nogle poster, som er skønsmæssigt fastsat. Heriblandt levetiden på anlægsaktiver, kan være baseret på skøn.

Prognoseværdien og feedbackværdien bliver også stærkt påvirket, ved at undlade oplysninger om anvendt regnskabspraksis. Resultatet af dette bliver, at man undlader relevant information, som er vigtig for beslutningstagen hos regnskabsbrugerne.

Forståelighed

Forståeligheden forringes gevaldigt, hvis virksomheder udelader at oplyse om anvendt regnskabspraksis. Det er især de skønsmæssige indregninger som kan være problematiske, idet regnskabsbrugeren ikke vil være i stand til at vurdere, ud fra hvilket grundlag skøn er foretaget. Det vurderes at være en betragtelig forringelse af forståeligheden af regnskabet, hvis virksomheder undlader at oplyse om anvendt regnskabspraksis. Vi vurderer, at det ikke er hensigtsmæssigt, at udelade oplysninger om anvendt regnskabspraksis, da forståeligheden vil blive forringet for regnskabsbrugeren.

Sammenlignelighed

Det antages at omkring 80.000 virksomheder vil blive omfattet af "regnskabsklassen" mikrovirksomheder.²⁴ Virksomhederne i denne regnskabsklasse vil som tidligere beskrevet blive omfattet af en række lempeligere krav til regnskabsaflæggelsen. Dette besværliggør det fremover, at

²⁴ <http://www.fdr.dk/publikationer/nyheder/286-storre-aendring-af-arsregnskabsloven-vedtaget>

sammenligne mikrovirksomheder med andre virksomheder. Som eksempel vil de ikke kunne sammenlignes med virksomhederne i regnskabsklasse B, idet årsrapporten vil mangle en del relevante elementer. Så som anvendt regnskabspraksis, og oplysninger om gæld til forfald efter 5 år. Det dårligere sammenligningsgrundlag vil kunne medføre at regnskabsbrugerens nytte af regnskabet forringes.

5.5.3 GÆLD, SOM FORFALDER MERE END 5 ÅR EFTER BALANCETIDSPUNKTET

Relevans

Mikrovirksomheder har ligeledes mulighed for at undlade at oplyse om gæld, der forfalder til betaling mere end 5 år efter balancetidspunktet. Det må antages, at virksomhedernes store gældsposter ligger til forfald mere end 5 år efter balancetidspunktet, hvorfor det vil være en udeladelse af relevant information. Regnskabsbrugerens vil få ringere forudsætninger til at vurdere virksomhedens fremtidige gældsforhold, hvilket vil påvirke regnskabsbrugerens nytteværdi af regnskabet.

5.5.4 ANTAL ANSATTE

Relevans

Mikrovirksomheder har også mulighed for at undlade at oplyse om det gennemsnitlige antal heltidsbeskæftigede i regnskabsåret. Det kan i nogle situationer, være en relevant information for regnskabsbrugerens, hvis der har været store udsving i lønomkostninger, eller hvis vedkommende ønsker at se virksomhedens års resultat ift. antal ansatte. Dog kan disse oftest aflæses i lønnoterne, eller direkte i resultatopgørelsen, hvis der er anvendt den artsopdelte opstilling.

Disse oplysninger er ofte relevant for regnskabsbrugere for lidt større virksomheder, idet disse indikerer hvor god virksomheden er til at tjene penge ift. antal ansatte. Hvorimod regnskabsbrugerne for de små virksomheder ikke altid har behov for denne information.

Det må derfor vurderes, at en udeladelse af det gennemsnitlige antal ansatte er en relevant information for regnskabsbrugerens for lidt større virksomheder, hvorimod de små virksomheder ikke vil lide stor skade af eventuelt udeladelse.

Tærskelværdi

mikrovirksomheder, skal i fremtiden være opmærksom på regnskabsbrugernes informationsbehov. I værste tilfælde vil udeladelse af relevante oplysninger medføre øgede omkostninger, hvis oplysningerne skal fremskaffes på anden vis. Dette kan også give et dårlig effekt på samarbejdet med leverandører, banker og kunder. Virksomhederne skal derfor stærkt overveje, om besparelserne ved udeladelse er det værd ift. tabet af informationsværdi for regnskabsbrugere. Anvendt regnskabspraksis er en meget relevant oplysning, som med sikkerhed vil medføre øgede omkostninger for virksomhederne. I forlængelse af dette, vil det også medføre fald i forståeligheden og besværliggørelse af sammenligneligheden.

Erhvervsstyrelsen har anslået at lempelser af krav for mikrovirksomheder, vil give en besparelse på 300 mio. kr. årligt²⁵, og at ca. 70 % af mikrovirksomheder vil kunne benytte sig af disse lempelser. De resterende 30 % vil fortsat være nødsaget til at give yderligere oplysninger for at tilfredsstille regnskabsbrugernes informationsbehov.

Besparelsen hos de 70 % af virksomhederne kontra de øgede omkostninger hos de resterende 30 %, vil udligne hinanden, og man kan derfor diskutere om det har været nødvendigt at indføre disse lempelser.

5.6 ÅRLIG REVURDERING AF ANLÆGSAKTIVER

Troværdig repræsentation

Fremover skal de immaterielle og materielle anlægsaktiver årligt revurderes mht. deres restværdi. Dette vil i fremtiden vise et mere retvisende og troværdig billede i regnskabet, i og med den aktuelle værdi vil være oplyst.

Revurderingen af restværdien skal ikke ske med tilbagevirkende kraft, da der her blot er tale om ændring i skøn og ikke en ændring i regnskabspraksis. En ændring i skønnet skal ske fremadrettet, hvorfor et eventuelt forkert beregnet skøn tidligere, ikke kan rettes.

Relevans

En årlig revurdering af restværdien for immaterielle og materielle anlægsaktiver vurderes at have indflydelse på regnskabsbrugerens beslutninger. Et stort fald i restværdien på et anlægsaktiv vurderes at kunne påvirke regnskabsbrugerens prognoseværdi, idet der kan være tale om store værdiændringer ved udsving i konjunktoren.

²⁵ <https://www.evm.dk/nyheder/2015/15-05-21-aarsregnskabslov>

Verificerbarhed

Verificerbarheden af restværdien kan være udfordrende for aktiver, der er underlagt væsentlige ændringer som følge af udsving i konjunktoren eller en løbende inflation. Under disse omstændigheder kan det være svært at opgøre en nøjagtig levetid af eksempelvis en bygning og en verificering af denne værdi kan ligeledes være vanskelig. Verificerbarheden tillægges mindre værdi, da denne i mange tilfælde kan være svær at bedømme.

Tærskelværdi

Ved indførelse af en årlig revurdering af aktiver, bliver virksomheder tillagt ekstra omkostninger, eftersom dette skal ske årligt. Til gengæld vil en årlig revurdering afspejle den faktiske værdi i regnskabet, som også er et vigtigt for virksomheden. Hvis et aktiv har højere værdi, end det faktiske, vil virksomheden lide tab under eventuelt lavkonjunktur, hvorfor det er godt at være på forkant.

Derfor kan der argumenteres for, at omkostningerne forbundet med en årlig revurdering overgås af den ekstra nytteværdi, der er for både regnskabsbruger samt virksomheden, ved en årlig revurdering af aktivernes restværdi.

5.7 AFSKRIVNINGER AF IMMATERIELLE ANLÆGSAKTIVER

Troværdig repræsentation

Immaterielle anlægsaktiver skal efter den nye årsregnskabslov afskrives over dets brugstid, hvis den kan skønnes troværdigt. Dermed er det ikke længere nødvendigt at begrunde en afskrivningsperiode, der strækker sig over mere end 5 år, medmindre der er tale om goodwill og udviklingsomkostninger, som altid skal begrundes. Det betyder, at et immaterielt aktiv, der vurderes til at have en brugstid på 50 år, skal afskrives over 50 år. Er brugstiden for goodwill eller udviklingsomkostninger ubestemmelige, skal den afskrives over 10 år. I loven er det dog nævnt, at hvis et aktiv har en særlig lang levetid, skal der ligge en særlig begrundelse her for. I den gamle årsregnskabslov måtte afskrivningsperioden for et immaterielt anlægsaktiv ikke overstige 20 år, men denne regel er altså nu ophævet i den nye årsregnskabslov.

Da afskrivningsperioden ikke længere er en begrænsende faktor, vil det i teorien være muligt at afspejle et mere retvisende billede af aktivet, eftersom afskrivningerne kan fordeles ud på hele aktivets brugstid. Det vurderes dog, at det i praksis er svært at definere en nøjagtig brugstid for et immaterielt anlægsaktiv, hvis brugstiden strækker sig over en længere periode, hvilket vil påvirke

den troværdige præsentation i regnskabet. Dog anses det som værende positivt, at immaterielle aktiver nu fremover kan afskrives over deres brugstid i stedet for forudbestemte perioder, der ikke tilnærmelsesvist stemmer overens med brugstiden.

Verificerbarhed

Brugstiden på immaterielle aktiver er generelt svære at definere og vil ofte være baseret på en række skøn. Et immaterielt anlægsaktiv er karakteriseret ved at være uden fysisk form, og et godt eksempel på dette er et varemærke. Dette vanskeliggør opgørelsen af brugstiden, da det ikke forældes som en anden fysisk genstand.

Det er endvidere efter den nye årsregnskabslov antaget, at goodwill og udviklingsomkostninger ofte vil kunne skønnes pålideligt, men at der skal foreligge en fyldestgørende begrundelse, hvis afskrivningsperioden er meget lang eller særlig kort i forhold til andre virksomheder i samme branche.

Tærskelværdi

At man nu i højere grad kan afskrive immaterielle aktiver efter aktivets reelle levetid og derudover ikke begrunde en længere afskrivningsperiode end 5 år er en lempelse for virksomhederne.

Derudover må det antages, at en afskrivning over den reelle levetid vil give et bedre billede af den faktiske situation for regnskabsbruger. Det vurderes derfor, at denne ændring både vil sænke ressourceforbruget for virksomheden samt hæve informationsværdien for regnskabsbrugeren.

5.8 HENSATTE FORPLIGTELSE TIL OMSTRUKTURERING

Troværdig repræsentation

Regeringen har i den nye ÅRL, valgt at indføre skærpede krav vedrørende indregning af hensatte forpligtelser vedrørende omstrukturering. De skærpede går ud på, at en virksomhed fremover ikke kan indregne en hensat forpligtelse, før virksomheden har igangsat planen og kommunikeret dette ud til omverdenen. I fremtiden vil regnskabsbrugeren kunne have mere tillid til denne post, idet dette krav styrker troværdigheden af regnskabet, og regnskabsbrugeren vil bedre kunne drage nytte af oplysningerne omkring omstrukturering i regnskabet. I den tidligere årsregnskabslov, skulle hensatte forpligtelser vedrørende omstrukturering indregnes, når der var truffet en irreversibel beslutning, uanset om den var offentliggjort eller ej.

Relevans

Denne ændring har medført, at regnskabsbrugerne får en mere relevant information, idet der fremover kan forudsættes med en større sandsynlighed, at den hensatte forpligtelse vedrørende omstrukturering bliver aktuel. Hermed vil regnskabsbrugeren bedre kunne drage nytte af informationerne til udarbejdelse af fremtidige prognoser.

Tærskelværdi

Nytteværdien for regnskabsbrugere vil stige efter indførelsen af denne regel, og de vil fremover bedre kunne stole på oplysninger omkring omstrukturering, da man vil være mere sikker på at dette vil finde sted. Virksomheden vil ikke blive pålagt yderligere omkostninger ved udsættelse af indregningen af hensættelsen. Derfor overstiger nytteværdi ift. omkostningerne.

5.9 INDREGNING AF FORSLAG TIL UDBYTTE

Pålidelighed

Ledelsens forslag til udbytte kan indregnes som en forpligtelse efter den nuværende årsregnskabslov, selvom det ikke er en forpligtelse på balancedagen for virksomheden. Denne mulighed er blevet ophævet i den nye årsregnskabslov ift. tilpasningen til IFRS.

Efter den nye årsregnskabslov skal forslag til udbytte placeres under egenkapitalen som "Forslag til udbytte for regnskabsåret". Ændringen vurderes at give et mere retvisende billede, fordi der alligevel først kan udbetales udbytte, når det vedtages på generalforsamlingen. I den sammenhæng vil det ikke være retvisende, at indregne forslaget som en forpligtelse, allerede inden det er vedtaget på generalforsamlingen. Det kunne eksempelvis være tilfældet, at der på generalforsamlingen ikke blev vedtaget udbetaling til udbytte.

Sammenlignelighed

Denne ændring betyder, at der i den sammenhæng ikke længere er forskel mellem størrelsesforholdet af egenkapital og forpligtelser i årsregnskabsloven og IFRS. Virksomhederne og regnskabsbrugerne har derved et bedre sammenligningsgrundlag, som alt andet lige må give regnskabsbrugeren en større nytteværdi. Til gengæld vil virksomhederne ikke kunne sammenligne

sine tidligere regnskaber med de fremtidige, da størrelsesorden er blevet ændret.

Tærskelværdi

En internationalisering og derigennem bedre sammenligningsgrundlag giver regnskabsbrugeren større nytteværdi samtidig med at virksomhederne ikke pålægges yderligere omkostninger, hvilket betyder, at nytteværdien her overstiger omkostninger.

5.10 DELKONKLUSION

Vi har i kapital 4 gennemgået ændringernes påvirkning af nytteværdien og informationsværdien hos regnskabsbrugerne. Vi har ude fra vores analyse kunne konkludere, at en del af ændringerne er fornuftige, dog har vi også været lidt uforstående overfor nogle af ændringer, som kun forringer nytteværdien af årsrapporten.

Ved hjælp af vores analyse er vi kommet frem til at en stor del af ændringerne har forbedret nytteværdien for årsrapporter for de små virksomheder.

Fremadrettet skal opgørelsen af nettoomsætning ved indplacering af regnskabsklasser, inkludere nettoomsætning, finansielle indtægter og indtægter fra investeringsvirksomheder. Ved at implementere denne ændring, vil flere holdingselskaber med store balancesummer og få ansatte, være nødt til at rykke en klasse op, og dermed være pålagt mere relevante krav, end hidtil.

Fremover skal virksomhederne udarbejde en ledelsesberetning, som vil kunne give brugerne relevante oplysninger om virksomhedens aktiviteter og økonomiske forhold. Dette er et godt skridt mod at forøge informationsværdien af årsrapporten.

Til gengæld er ledelsespåtegning nu ikke længere et krav, når virksomheden kun har én ledelsesmedlem. En underskrevet årsrapport, er et godt redskab til at sikre, at ledelsen påtager deres ansvar for aflæggelse af et retvisende regnskab alvorligt.²⁶

Derudover har regeringen valgt at indregning af foreslået udbytte og hensættelser vedrørende omstrukturering vil fremadrettet være i harmoni med de internationale standarder. Dette vil sikre en større nøjagtighed og være mere konsistent, samtidig vil det også gøre det nemmere at sammenligne regnskaber tværs over landegrænser.

²⁶ Artikel: FSR, danske revisorer er kritiske over for foreslåede ændringer til mikrovirksomheder. 09.12.2014

Virksomhederne skal fremover også revurdere anlægsaktiverne årligt, for at sikre at den bogførte værdi stemmer overens med den faktiske værdi, og dermed understøtter den troværdige repræsentation.

Ligeledes har der været ændringer vedrørende immaterielle aktiver, som i fremtiden kan afskrives over aktivets levetid, som også bedre stemmer overens med den aktuelle værdi.

Der har dog også været ændringer, som ikke giver en positiv effekt på årsrapporten og brugen af denne.

Vi har under vores analyser kunne regne frem til at forhøjelserne af beløbsgrænser vedrørende regnskabsklasser er for høje, ift. udviklingen i inflationen igennem årene. Dette har medført at en stor del af virksomheder har nu fået mulighed for at rykke en klasse ned, og dermed afgive årsrapport med langt færre krav end hidtil.

Formålet med indførelse af maksimumharmonisering har været at lette de administrative byrder for små virksomheder. Dette har også været tilfældet, men det er sket på bekostning af informations- og nytteværdien af regnskabsbrugerne, idet begge dele er blevet forringet.

Indførelse af den nye regnskabsklasse for mikrovirksomheder er budt velkommen med blandede meninger. Mikrovirksomheder er på lagt langt færre oplysningskrav, som ifølge Erhvervsstyrelsen vil medføre en besparelse på 300 mio. kr.²⁷ Men samtidig er årsrapporten næsten blevet værdiløs, i og med informations- og nytteværdien kun er blevet forringet. Med så få oplysningskrav, vil flere regnskabsbrugere forlange at få yderligere oplysninger fra virksomheden. Dette medfører øgede ressourceforbrug for virksomhederne, men også for bankerne, som skal bruge langt mere tid på at få oplysningerne i hus.

Samlet set vurderer vi at ændringerne bidrager til at forringe informationsværdien og nytteværdien for regnskabsbrugerne. Maksimumharmoniseringen, indførelse af mikrovirksomheder, ophævelse af krav til ledelsespåtegning, samt forhøjelse af størrelsesgrænser bidrager til en negativ effekt på informations- og nytteværdien af årsrapporten.

For mere overskuelighed, har vi her lavet en opsummeringstabel, som illustrerer hvordan ændringerne har påvirket informations-, - og nytteværdi af årsrapporten. "Forbedret" betyder at

²⁷ <https://www.evm.dk/nyheder/2015/15-05-21-aarsregnskabslov>

nytte, og informationsværdi eller blevet forbedret med implementering af den ny ændring, "forringet" betyder det modsatte.

Ændring	Information/nytteværdi		
	Forbedret	Uændret	Forringet
Maksimumharmonisering			X
Forøgelse af størrelsesgrænser			X
Ændring af opgørelse af nettoomsætningen	X		
Krav om ledelsespåtegning ophæves			X
Krav om ledelsesberetning genindføres		X	
Mikrovirksomheder			X
Årlig revurdering af anlægsaktiver	X		
Afskrivninger af immaterielle anlægsaktiver	X		
Hensatte forpligtelser til omstrukturering	X		
Indregning af forslag til udbytte	X		
Sum	6		4

6. KONKLUSION

Vi har analyseret de væsentlige ændringer i nye ÅRL vedrørende virksomheder i regnskabsklasse B, samt påvirkningen af disse på deres regnskabsbrugere.

Generelt har vi vurderet at de implementerede ændringer har været fornuftige og i harmoni med regeringens plan om at lempeliggøre de administrative byrder for små virksomheder. Vi har ude fra vores analyse kunne vurdere, at flere af ændringerne vil gavne informationsværdien og dermed beslutningsgrundlaget for regnskabsbrugere. Dette sker i form af at kunne levere oplysninger i årsrapporten, som er troværdige og relevante for brugerne.

De ændringer som er vedtaget vedrørende tilpasning til de internationale standarder, giver også en mere nøjagtighed og et troværdigt billede af regnskabet, og et bedre sammenligningsgrundlag på tværs af landegrænser.

Vi har dog under vores analyse også stødt på, at nogle af ændringerne vil ligefrem forringe informationsværdien, ved at lempeliggøre oplysningskrav for en stor del af virksomheder. Bl.a. har regeringen fuldt ud udnyttet muligheden for de maksimale størrelsesgrænser ved placering af virksomhederne i regnskabsklasser. Dette har medført at en stor del af klasse C virksomheder, kan rykke ned til regnskabsklasse B, og dermed udnytte de lempelige regler. Ligeledes har implementering af maksimumharmonisering også vil forringe en stor del af årsrapporten. Konsekvensen af dette er, at informationsværdien og beslutningsgrundlaget er forringet, og regnskabsbrugere og virksomhederne skal bruge flere ressourcer på at skaffe informationerne på anden vis.

Ved vores gennemgang af DAMVAD's undersøgelse vedrørende brugen af årsrapporten, kunne konkludere at årsrapporten er en af de vigtigste informationskilder, hvor der især er blevet lagt stor vægt på noterne og anvendt regnskabspraksis. Det har derfor virket uhensigtsmæssigt, at flere virksomheder har fået muligheden for at fravælge disse elementer fremover.

7. PERSPEKTIVERING

Vi har som beskrevet i indledning, valgt at behandle ændringer vedrørende regnskabsklasse B.

Yderligere havde valgt at afgrænse inden for denne regnskabsklasse, da har været betydelig mange ændringer.

Blandt ændringer i regnskabsklasse B, som vi har afgrænset os fra, er indregning af investeringsejendomme.

Virksomheder i regnskabsklasse B, behøves fremover ikke have investeringsejendomme, som det primær drift, for at kunne måle investeringsejendommene til dagsværdi. Op- og nedreguleringer er tilladt at foretage over resultatopgørelsen.

Derudover kunne vi også have behandlet måling af porteføljekapitalandele, hvor der er åbnet op for at kunne indregne ikke-børsnoterede kapitalandele til kostpris, i stedet for dagsværdi, da det i flere tilfælde kan være besværligt at måle dagsværdien på visse aktier, hvorved virksomhederne får sparet en del ressourcer.

Vi kunne også have analyseret fordel og ulemper ved at implementer IFRS for SME i den danske lovgivning. Denne har til formål at gøre det muligt for små og mellemstore virksomheder, at aflægge årsregnskab efter Internationale regler, der er noget lempeligere end de fulde IFRS standarder.

Det er ikke muligt jf. de gældende regler for små og mellemstore virksomheder i Danmark at anvende IFRS for SME.

8. LITTERATURLISTE

Bøger:

- Finansiell rapportering – Teori & Regulering, 3. udgave, **Jens O. Elling**
- Regnskabshåndbogen 2016, **PwC**

Rapporter:

- Brugen af årsrapporter for mindre virksomheder, **DAMVAD**
- Forslag til lov om ændring af årsregnskabsloven
- Regnskabsrådets rapport om revision af årsregnskabsloven, marts 1999
- Årsregnskabsloven – Er du klar?, **PwC**
- Ændring af årsregnskabsloven – Betyder det noget for mit årsregnskab?, **Deloitte**

Artikler:

- "Ny årsregnskabslov reducerer næppe byrder", **FSR**, 24.11.2014
- "Danske revisorer er kritiske overfor foreslåede regler om mikrovirksomheder", **FSR**, 09.12.2014
- "Årsregnskabsloven – Negativ effekt af lempede administrative byrder", **FSR**, 13.08.2015
- "Høring vedrørende udkast til forslag til lov om ændring af årsregnskabsloven", **FSR**, 07.12.2014

Websider:

- www.fsr.dk
- www.deloitte.dk
- www.pwc.dk
- www.fdr.dk
- www.evm.dk
- www.da.wikipedia.org